

เปิดเล่ม

ฉบับที่ ๘ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

วารสารโพธิyalัยฉบับเริ่มต้นปีใหม่ ขอให้ท่านผู้อ่านทุกท่านตั้งใจให้เป็นปีที่ดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา หากทำได้สำเร็จ ก็จะเป็นพลวปัจจัยให้ปีต่อไปเป็นปีที่ดีด้วยเช่นกัน

พระพุทธศาสนาของเราเชื่อในเรื่องกรรม หากทำกรรมดี ผลที่ได้รับก็จะต้องดี แม้ไม่เห็นในระยะใกล้ ก็ให้เห็นในระยะยาว ไม่มีใครหนีกรรมของตนได้พ้น

โพธิyalัย ฉบับรับปีใหม่ ภูมิใจเสนอ เรื่องราวของท่านเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี (ม.ร.ว.เปีย มาลากุล) ผู้ได้รับการยกย่องจาก UNESCO ให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านการศึกษา ตลอดชีวิตของท่านผูกพันอยู่กับการศึกษา และมีผลงานดีเด่นมากมาย ดังท่านผู้อ่านจะทราบได้จากประวัติชีวิตของท่านที่ได้นำมาตีพิมพ์ไว้พอเป็นสังเขป พร้อมกับได้ตีพิมพ์ผลงานชิ้นโบว์แดงของท่าน คือ **หนังสือสมบัติผู้ดี** ซึ่งเป็นหนังสือที่แจกแจงความมีระเบียบเรียบร้อยและงดงามของวัฒนธรรมไทย ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่เหมือนของชาติอื่น ทำให้คนไทยมีความละเมียดละไม อ่อนโยน เป็นที่ชื่นชมของชาวต่างชาติที่ได้มาพบเห็น

ถ้าอ่านหนังสือสมบัติผู้ดีแล้ว ก็พบว่า คนไทยในปัจจุบันนี้ ค่อยๆ ห่างไกลไปจากความเป็นผู้ดีมากยิ่งขึ้นทุกที นี่เป็นปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่งที่คนส่วนใหญ่มองไม่เห็น หรือละเลย ไม่ให้ความสำคัญ ทั้งๆ ที่เป็นวัฒนธรรมที่ดีงาม อันควรค่าแก่การถนอมรักษาไว้จนชั่วลูกชั่วหลาน โพธิyalัยหวังว่า การตีพิมพ์เนื้อหาของหนังสือสมบัติผู้ดีในครั้งนี้ จะเป็นการต่ออายุ **‘ความเป็นผู้ดี’** ได้ดำรงคงอยู่กับคนไทยได้อีกทางหนึ่ง

อีกบทความหนึ่งที่อยากจะชวนอ่าน คือ คอลัมน์ในประสบการณ์ ตอน **ล้างพิษตับ** ประสบการณ์ตรงของพระรูปหนึ่ง ผู้เขียนเป็นพระที่จำพรรษาที่วัดจากแดง เคยเป็นมะเร็งไทรอยด์ขั้นที่ ๒ ได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัดและกลืนรังสีไอโอดีน ทำให้อาการของโรครสขบลง แต่ก็ต้องคอยติดตามดูอย่างต่อเนื่องว่า มีการกระจายของมะเร็งอีกหรือไม่ ท่านพยายามดูแลตัวเอง และหาหนทางควบคุมไม่ให้โรคร้ายเกิดซ้ำอีก ด้วยวิถีธรรมชาติบำบัดต่างๆ เช่น การฝังเข็ม โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญจากประเทศจีน และยังทดลองเข้าคอร์สล้างพิษตับ ที่กำลังเป็นที่นิยมกันแพร่หลายในหมู่ผู้สนใจการดูแลสุขภาพ รายงานเรื่องนี้ จะช่วยคลายความสงสัยสำหรับผู้ที่ไม่เคยรับรู้ขั้นตอนการล้างพิษ อยากรู้ก็ตาม เรื่องนี้เป็นเพียงประสบการณ์ตรงของพระภิกษุรูปนั้น อาจแตกต่างจากท่านผู้อื่นที่ไปเข้าคอร์ส และไม่ใช้คำชักชวนให้ท่านผู้อ่านทำตาม เป็นการนำเสนอข้อมูลเพื่อเป็นความรู้ไว้ประกอบการพิจารณา หากมีความสนใจในเรื่องนี้

นอกจากนั้น เรายังมีบทความอื่นๆ ที่ชวนอ่านอีกเช่นเคย เช่น **พุทธบริษัทกับการรักษาศีล ๕** ในที่นี้ น่าจะหมายถึง **อุบาสกบริษัท และอุบาสิกาบริษัท** เพราะพระภิกษุต้องถือศีล ๒๒๗ ข้อ บทความชุดพุทธบริษัท จะค่อยๆทยอยตีพิมพ์ต่อไปอีกหลายตอน แต่ละตอนล้วนเป็นประเด็นน่าสนใจ ที่ควรแก่การนำมาพูดถึง ขอให้ท่านผู้อ่านคอยติดตามในฉบับต่อไป

มีผู้ติติงว่า วารสารโพธิyalัยออกช้า ไม่ตรงเวลาตามเดือนที่ระบุไว้บนหน้าปก ก็ขอโอกาส

สารบัญ

ชี้แจงไว้ ณ ตรงนี้ว่า วารสารของเรา จัดทำโดยอาสาสมัครล้วนๆ ดังที่เคยบอกไว้ว่า กองบรรณาธิการของเราส่วนใหญ่เป็นพระภิกษุที่จำพรรษาอยู่ที่วัดจากแดง เป็นผู้ที่มาเรียนภาษาบาลีและพระไตรปิฎก บางช่วงเป็นระยะเวลาใกล้สอบ ท่านก็ไม่ว่างที่จะมาช่วยทำวารสาร ต้องใช้เวลาทบทวนบทเรียน ท่องหนังสือ ไม่สามารถสละเวลามาทุ่มเทให้ กำหนดออกเลยเลื่อนไปตามความสะดวกของคณะผู้จัดทำ

เราถือว่า งานทำวารสารเป็นงานบุญ มีคุณค่าสำหรับสังคมที่เราตั้งใจจะคัดสรรสิ่งดีงามมานำเสนอ ไม่มีผลประโยชน์ทางธุรกิจใดๆ เป็นงานที่คนทำภูมิใจและตั้งใจทำ เพื่อจรรโลงพระพุทธศาสนา เสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงตามพระพุทธประสงค์ และสร้างปัญญา ดังพุทธพจน์ที่ว่า

นตฺถิ ปญฺญาสมฺมา อาภา

ไม่มีแสงสว่างใด
เสมอด้วยปัญญา และ

อนโร ยถา โขติมธฺมิฏฺฐเหยฺย

ขาดตาปัญญาเสียแล้ว
ย่อมเหยียบได้
แม่ไฟที่ส่องทาง

คณะผู้จัดทำ

ประธานที่ปรึกษา
พระครูธรรมธรสุนันต์ นนทิโก
อัครมหาบัณฑิต

บรรณาธิการอำนวยการ
พระมหาประนอม ธมมาลงกาโร

บรรณาธิการบทความ
พินิตา อัจฉรินทร์เพ็ญ
panitaang@gmail.com

บรรณาธิการฝ่ายศิลป์
พัสริน ไชยโคตร
เอมมิกา แก้วสรดี
วันเพ็ญ พรหมเมือง

กองบรรณาธิการ
คณะสงฆ์วัดจากแดง
สำนักงาน : วัดจากแดง
๑๖ หมู่ ๖ ถ.เพชรหึงษ์
ช.เพชรหึงษ์ ๑๐
ต.ทรงคนอง อ.พระประแดง
จ.สมุทรปราการ ๑๐๑๓๐
โทรศัพท์. ๐๒-๔๖๔-๑๑๒๒

ภาพปก
พระพุทธเจ้าทรงประทับ ณ
ป่าปาเลไลยก์ โดยมีช้างกับลิง
เป็นพุทธอุปัฏฐาก

วาดโดย
อ.ค่านวน ชานันโท

ออกแบบปก
เอนก เอื้อการุณวงศ์

อุปถัมภ์อุปกรณ์
คอมพิวเตอร์โดย
คุณพัชรพิมล ยังประภากร
ประธานกรรมการสินค้า
แบรนด์ 'สุวิมล'

ดำเนินการจัดพิมพ์โดย
สาละพิมพ์การ
๙/๖๐๙ ต.กระทุ่มล้ม
อ.สามพราน จ.นครปฐม
โทร. ๐๒-๔๒๙๒๔๕๒,
๐๘๖-๕๗๑๑๖๘๕

๑. ปุจฉา-วิสัชนา : ปัญหาเรื่องทาน (๕) ๓
(พระอาจารย์มหาประนอม ธมมาลงกาโร)
๒. พระพุทธรูปปั้นที่เอวาร์กานะ ๑๓
พระพุทธรูปสำคัญ
(กองบรรณาธิการ)
๓. ทักษะ : ๑๔
พุทธบริษัทกับการรักษาศีล ๕
(พุทธสาวิกา)
๔. ดำนาคาภาพพระอรหันต์ ๘ ทิศ (๔) ๑๘
(วิเทศทัย)
๕. ภาษาน่ารู้ : ๒๒
ที่มาของชื่อตีสสะ
(ธีรปัญญา)
๖. ในกระแสข่าว : ๒๗
ลั่นหลวงพ่ोजริฐ์ สุปฏิปันโน
แห่งสิงห์บุรี
(กองบรรณาธิการ)
๗. เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี ๓๐
บุคคลสำคัญทางการศึกษา
(กองบรรณาธิการ)
๘. สมบัติผู้ดี ๓๓
(เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี)
๙. กวีนิพนธ์ ๓๙
(กระแสนันท์ ปัญญา)
๑๐. ประสพการณ์ล้างพิษตับ ๖ วัน ๔๑
(กุศลนนทริกขุ)

ปุจฉา-วิสัชนา : ปัญหาเรื่อง ทาน (๕)

พระอาจารย์มหาประนอม ธมฺมาลงกาโร

☞ พระภิกษุจะขอปัจจัย ๔ เช่น ผ้า จีวร อาหาร เป็นต้น กับมคณายกหรือ กรรมการวัดได้หรือไม่ครับ

ถ้ามรรคนายกหรือกรรมการวัดเขาปวารณาเอาไว้ก่อน พระภิกษุก็สามารถขอปัจจัย ๔ กับพวกเขาได้ ก็คือ บุคคลทั่วไปยกเว้นมารดาบิดา ถึงแม้บุคคลนั้นจะเป็นมคณายกหรือ กรรมการก็ตาม หากเขาได้เคยปวารณา กับพระภิกษุไว้แบบนี้ว่า “ถ้าพระคุณเจ้าต้องการอะไร ให้มาบอกกับโยมได้” พระภิกษุก็สามารถขอปัจจัย ๔ ตามที่โยมปวารณาไว้ได้เลย แต่ถ้าเขาไม่ได้ปวารณาไว้ก่อน และก็ไม่รู้จักกันกับพระภิกษุแต่อย่างใด พระภิกษุจะไปขอโดยตรงไม่ได้ผิดพระวินัย แต่ก็มีวิธีตามที่บอกไว้แล้ว ก็คือ ในกรณีที่พระภิกษุรู้ว่า บุคคลผู้นี้เป็นมคณายกวัดหรือกรรมการวัดที่คอยช่วยเหลือกิจการต่างๆ ในวัดนั้นแหละ แต่เขาไม่ได้ปวารณาไว้ หากพระภิกษุต้องการขอกับเขา ก็ให้ห่มจีวรเสร็จแล้ว ไปยืนอยู่หน้าบ้านของเขา เมื่อมคณายกนั้นเห็นพระภิกษุแล้ว ออกมาถามว่า ท่านต้องการอะไร ถ้าเขาเอ่ยคำนี้ขึ้นมา พระภิกษุก็ขอได้ บอกความต้องการได้เลย

☞ อยากทราบว่าเครื่องอัฐบริขารที่จำเป็นสำหรับพระมีอะไรบ้างครับ

ความจริง เครื่องอัฐบริขาร ได้เคยพูดมาก่อนแล้ว แต่จะกล่าวทวนให้อีก คำว่า อัฐบริขาร ก็คือ ของใช้ที่จำเป็นสำหรับพระภิกษุ ๘ อย่าง ได้แก่ อุตตราสงค์ (ผ้าจีวรสำหรับห่ม) สังฆาฏิ (ผ้าสำหรับห่มซ้อนกันหนาว) อันตรวาสก (ผ้าสบงสำหรับนุ่ง) ประคตเอาว (ผ้าสำหรับรัดเอว) บาตร (ภาชนะสำหรับใส่อาหาร) มืดโกน (สำหรับปลงผมและโกนหนวด) เข็ม (สำหรับเย็บผ้าต่างๆ) และ ฆมกรก (ผ้ากรองน้ำ)

ในยุคนี้สมัยนี้ ผ้าจีวร พระภิกษุบางรูปก็ไม่ได้เย็บเองแล้ว เมื่อไม่เย็บเอง เข็ม จึงไม่ค่อยได้ใช้ และผ้ากรองน้ำก็ไม่ค่อยได้ใช้เช่นกัน ในสมัยก่อน พระภิกษุผู้จะออกเดินทาง ถ้าไม่มีผ้ากรองน้ำติดตัวไปด้วย ออกเดินทางเกิน ๓ โยชน์ ก็ปรับอาบัติแล้ว ในยุคนี้สมัยนี้ เวลาพระภิกษุจะเดินทาง น้อยนักที่จะพกที่กรองน้ำไปด้วย แต่ถ้าพระภิกษุรูปไหนรักษา วินัยอย่างเคร่งครัด ท่านก็จะถือผ้ากรองไปด้วย ถ้ามว่า ทำไมต้องให้พกผ้ากรอง เพราะในสมัยก่อน พระภิกษุอยู่ในป่าโดยมาก และ

ถ้าไปตีม่านตรงไหนก็ตามที่มีลูกน้ำหรือมีเชื้อโรคบางอย่างอยู่ ก็จะทำให้สัตว์ตายหรือเกิดอันตรายได้ เพราะฉะนั้น ทุกครั้งที่พระภิกษุจะตีม่านจึงต้องกรองน้ำก่อน

๘ กลดจัดเป็นอัฐบริวารหรือไม่ครับ

กลดไม่ใช่อัฐบริวาร แต่กลดนั้น ในสมัยก่อนใช้ในลักษณะที่เป็นร่ม เป็นบริวารที่อนุโลมให้พระภิกษุใช้ได้ เช่น ในขณะที่พระภิกษุเดินไปเปียกฝน หรือร้อน หากต้องการใช้ ก็ใช้ได้ แต่ถ้ากลดที่มีสีฉูดฉาด หรือมีสีหลากหลาย ก็ใช้ไม่ได้ ต้องเป็นสีที่เหมาะสมกับพระจึงใช้ได้

๘ สมัยพุทธกาล พระภิกษุที่จาริกไปเผยแผ่ธรรมะในที่ต่างๆ ท่านจะพักที่ไหนบ้างครับ

สมัยก่อน พระภิกษุจะพักในที่ต่างๆ เช่น โพรงไม้ ถ้า ศาลากลางหมู่บ้าน เรือนร้าง เรือนว่างเปล่า พอที่จะพักผ่อนและจำวัดได้ แต่ถ้าตรงไหนมีวัด มีกุฏิ หรือมีวิหาร ท่านก็จะไปพักอยู่ในวัด ในกุฏิ หรือในวิหารนั้น ฉะนั้น ในสมัยพุทธกาล จึงไม่มีกลดเหมือนยุคสมัยนี้ ถ้ามีร่มก็ถือร่มจริงๆ ใช้กางกันแดด กันฝนตามปกติธรรมดา แต่ยุคนี้สมัยนี้ ใช้กลดแทน ซึ่งเป็นทั้งหลังคา มีมุ้ง และมีส่วนประกอบอื่นๆ พร้อมสรรพ

๘ องค์สงฆ์ คืออะไร และต้องใช้ในพิธีใดบ้าง

พระภิกษุตั้งแต่ ๔ รูป ขึ้นไป เรียกว่า **องค์สงฆ์** ถ้าองค์สงฆ์ ๔ รูป ใช้ในการสวดปาฏิโมกข์ ถ้าเป็น ๕ รูป ใช้ในการอุปสมบท ในเขตที่หาพระภิกษุยาก แต่ถ้าในสถานที่หาพระภิกษุง่ายก็ใช้องค์สงฆ์ ๑๐ รูป เป็นต้นไป

แต่ถ้าองค์สงฆ์ตั้งแต่ ๒๐ รูป ขึ้นไป ก็ใช้ในการสวดอัฏฏกานกรรม

โดยทั่วไป ในเวลาถวายสังฆทาน เรามักจะนึกถึงองค์สงฆ์ คือพระภิกษุ ๔ รูป แต่แท้จริงแล้ว องค์สงฆ์ ก็คือ อริยสงฆ์ ได้แก่ มรรคฐานบุคคล ๔ ผลฐานบุคคล ๔ รวมเป็นบุคคล ๘ เรียกว่า บุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัว ๘ บุคคล

แต่ที่บอกองค์สงฆ์คือพระภิกษุจำนวน ๔ รูป เป็นต้นไปนั้น เป็นสมมติสงฆ์ ใช้ในการทำสังฆกรรมต่างๆ ตั้งแต่การลงอุโบสถ การรับภจัน การอุปสมบท การเข้าปริวาส การออกอัฏฏกาน เป็นต้น

๘ ทาน ๘ อย่าง มีอะไรบ้างครับ

สัปปริสทาน การให้ทานของสัตบุรุษของคนดี มี ๘ อย่าง คือ

๑. **สุจิตาน** ให้ของที่สะอาด ของที่จะนำไปถวายต้องเป็นของที่สะอาด บริสุทธิ์ มีความสวยงามเรียบร้อย ก็คือ สะอาดทั้งขณะแสวงหา สะอาดทั้งขณะที่ถวาย

๒. **ปณิตทาน** ให้ของที่ประณีต ของที่ถวายนั้นเป็นของที่ประณีต อาจจะไม่มีค่ามากเท่าใด แต่ทำให้มันสะอาดเรียบร้อยให้ดูดีขึ้น ก็เป็นของประณีตขึ้นมา

๓. **กาลทาน** ให้ของตามฤดูกาล ในช่วงเวลาเทศกาลต่างๆ ช่วงที่มันเข้ากับเหตุการณ์ เช่น ถึงหน้าพรรษา ก็ถวายผ้าอาบน้ำฝน ถึงหน้าออกพรรษา ก็ถวายผ้ากฐิน

๔. **กัปปิตาน** ให้ของที่เหมาะสมกับบุคคลผู้รับ เห็นว่าของนี้เหมาะสมกับบุคคลนี้ ก็เอามาให้ มามอบ มาถวาย แต่บางที่บาง

แห่งก็เอาของที่ไม่เหมาะสมกับพระภิกษุมาถวาย เอาสัตว์เดรัจฉานเป็นๆ มาถวาย เช่น เป็ด ไก่ หมู สุนัขเป็นๆ หรือเอาเนื้อดิบๆ หรือสิ่งของอะไรก็ตามที่มันไม่เหมาะสมไม่ควรที่เรียกว่า **อกัปปิยะ** มาถวาย มาประเคน

๕. **วิเจยยทาน** เลือกสรรบุคคลแล้วจึงให้ ทานที่บุคคลก่อนที่จะถวายก็เลือกสรรหาบุคคลผู้รับว่าผู้รับนั้นสมควรที่จะรับไหม เช่น เรามีของวัตถุอยู่สิ่งหนึ่ง เราต้องเลือกหาว่าใครจะเป็นผู้สมควรรับของของเรามากที่สุดในข้อนี้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงชี้แนะไว้ว่าก่อนที่จะให้ทานเราต้องเลือก เพราะเรามีโอกาส มีสิทธิ์ที่จะเลือก เพื่อให้ทานของเรามีอานิสงส์มากกว่านี้ ซึ่งหากเราไม่เลือกแล้วให้ เราอาจได้รับอานิสงส์น้อยกว่า

ฉะนั้น ในทักษิณาวិภังคสูตร พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงตรัสแสดงถึงบุคคลที่สมควรรับทานถึง ๑๔ ระดับ ด้วยกัน คือ

๑. **พระสัมมาสัมพุทธเจ้า** ถ้าเรามีโอกาสถวายทานแด่พระองค์แล้ว ก็ถือว่าเป็นบุคคลที่สมควรรับทานมากที่สุด ดังพระคุณของพระพุทธองค์ว่า **อรหัง** หมายถึง เป็นพระอรหันต์ผู้ห่างไกลจากกิเลส และอีกความหมายหนึ่ง ก็คือ เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน เป็นผู้ควรรับปัจจัยทั้งหลายมีจีวรเป็นต้น

เพราะพระองค์สร้างบารมีมากเพื่อช่วยเหลือสัตว์โลก

๒. **พระปัจเจกพุทธเจ้า**

๓. **บุคคลที่ตั้งอยู่ในอรหัตตผล** ก็คือ พระอรหันตสาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั่นเอง

๔. **บุคคลผู้ตั้งอยู่ในอรหัตตมรรค** หมายความว่า เป็นพระอนาคามีแล้ว กำลังปฏิบัติเพื่อที่จะให้บรรลุอรหัตตผล คือเป็น พระอรหันต์ แต่ยังไม่เป็นพระอรหันต์

๕. **บุคคลผู้เป็นพระอนาคามี** หรือผู้ที่ตั้งอยู่ในอนาคามีผล

๖. **บุคคลผู้ตั้งอยู่ในอนาคามีมรรค** หมายความว่า เป็นพระสกทาคามีแล้ว กำลังปฏิบัติเพื่อบรรลุเป็นอนาคามี

๗. **บุคคลผู้เป็นพระสกทาคามี** หรือผู้ที่ตั้งอยู่ในสกทาคามีผล

๘. **บุคคลผู้ตั้งอยู่ในสกทาคามีมรรค** หมายความว่า เป็นพระโสดาบันแล้ว กำลังปฏิบัติเพื่อบรรลุสกทาคามี หรือเป็นบุคคลผู้ตั้งอยู่ในสกทาคามีมรรค

๙. **บุคคลผู้เป็นพระโสดาบัน** หรือผู้ที่ตั้งอยู่ในโสดาปัตติผล

๑๐. **บุคคลผู้ตั้งอยู่ในโสดาปัตติมรรค** คือผู้ปฏิบัติเพื่อบรรลุโสดาบัน

๑๑. **พวกฤษีนอกศาสนาแต่ปราศจากความกำหนัดในกาม** ก็คือ เป็นฤษีที่ได้ฌานอภิญญาแต่ไม่ได้อยู่ในพระพุทธศาสนา

๑๒. **ผู้ที่มีศีล** ก็คือ เป็นคนปฤชณผู้มีศีล

๑๓. **คนทุศีล** ก็คือ เป็นคนเหมือนกัน แต่ว่าไม่มีศีล

๑๔. สัตว์เดรัจฉาน

ฉะนั้น ถ้าเราจะให้ทานอย่างสัปปุริสทาน ในข้อ ๕ นี้ ก็ควรเลือกผู้รับ ไม่ใช่ว่ามีแล้ว อยากจะให้ใครก็ให้ ทำบุญตรงไหนก็ทำ แต่เราควรเลือกว่า บุคคลผู้ที่จะรับทานว่ามีใครบ้างในขณะนี้ ทำบุญกับใครได้อานิสงส์มากที่สุด เพราะการที่เราจะได้รับอานิสงส์มากหรือน้อยนั้น ก็ขึ้นอยู่กับบุคคลผู้รับที่มีคุณธรรมมากน้อยตามลำดับนั่นเอง

๖. อภินทาน ให้เนื่องนิตย์ ก็คือ ทานที่ทำเป็นประจำ สม่ำเสมอ ตามความสามารถของตน เช่น เราอาจจะใส่บาตรทุกวัน หรือทำทานอันใดก็ตามที่เป็นกิจวัตร หรือถ้าใส่บาตรไม่ได้ หากพระจะรับบาตรก็ไม่มี หากผู้ทรงศีลก็ไม่มี หากคนขี้ๆ สักคนหนึ่งก็ไม่มี กระทั่งสุดท้ายก็คือ เลี้ยงสุนัข เลี้ยงแมวอยู่ในบ้านของเรา ก็เป็นบุญ บางคนอาจจะสงสัยว่า ก็เราเป็นเจ้าของ มีหน้าที่เลี้ยงดูมัน แล้วการเลี้ยงสุนัขที่อยู่ในบ้านจะได้บุญหรือความจริง สุนัขก็จัดอยู่ในกลุ่มผู้รับทานสุดท้ายก็คือสัตว์เดรัจฉาน เมื่อเราเลี้ยงดูมัน เราก็ยังได้บุญ ได้อานิสงส์อยู่ แต่เป็นอย่างต่ำที่สุดเท่านั้นเอง

๗. จิตตปสาททาน ทานที่ทำให้จิตเกิดศรัทธาปสาทะเลื่อมใสในขณะที่ให้ ก็คือ เป็นคนที่มีปัญญา ก่อนจะให้ก็มีเจตนา ขณะให้ก็มีความเลื่อมใส หลังจากให้แล้วก็มีจิตที่เลื่อมใส แต่บางคนขณะให้ทาน ก็สักแต่ทำให้รู้สึกว่าจะเฉยๆ ไม่เห็นมีอะไรพิเศษขึ้นมา ไม่มี ความดีอกดีใจแต่อย่างใด

แท้จริงแล้ว โอกาสที่เราจะให้ทานได้นั้น

๑. มีวัตถุ ๒. มีผู้รับ และ ๓. เรายังมีชีวิตอยู่ แต่บางครั้ง เราอาจมีวัตถุที่จะให้ทาน

แต่เราไม่มีชีวิตอยู่แล้ว ก็ไม่มีโอกาสให้ทานหรือบางครั้ง เราอยู่ในสถานที่ที่ไม่มีพระสงฆ์ ไม่มีผู้รับทาน เราก็ไม่มีโอกาสให้ทานเช่นกัน เพราะฉะนั้น เมื่อเรามีทั้งวัตถุที่จะให้ทาน มีทั้งบุคคลผู้รับทาน และเรายังมีชีวิตอยู่ เราจึงควรทำให้จิตเกิดความเลื่อมใสในการให้ ไม่ใช่สักแต่จะให้ไปเท่านั้น

๘. อุตมทาน หลังจากให้ไปแล้วก็ให้ดีอกดีใจ เบิกบานใจ เรียกว่า **ให้ถึงพร้อมด้วยอปรเจตนา**

ฉะนั้น สัปปุริสทาน ๘ อย่าง ดังกล่าวแล้ว เป็นสิ่งที่ชาวพุทธควรพิจารณาเนืองๆ ว่า เราให้ทานอยู่ในประเภทไหน

อัสัปปุริสทาน การให้ทานของอสัตบุรุษของคนไม่ดี เป็นการให้ทานที่ตรงกันข้ามกับสัปปุริสทาน มี ๘ อย่าง คือ

๑. ให้ของไม่สะอาด คือของที่จะให้ก็ไม่สะอาด หรือหาได้มาด้วยความไม่สะอาด บริสุทธ์ เช่น ไปลักขโมยเขามา เป็นต้น

๒. ให้ของที่ไม่ประณีต คือของที่จะให้ นั้นเป็นของที่ไม่มีคุณค่า ไม่มีประโยชน์ หรือเป็นอาหารไม่ประณีตเลย จะให้ดอกไม้ ก็ให้ดอกไม้เหี่ยวๆ หรือจะให้อาหารการกิน ก็อาจจะเป็นของหมดอายุ หรือของใกล้จะเสียแล้ว

๓. ไม่ให้ของตามฤดูกาล เมื่อถึงกาลที่ควรถวายของนั้นๆ ก็ไม่ถวาย เช่น เมื่อถึงกาลถวายผ้าอาบน้ำฝนก็ไม่ถวายผ้าอาบน้ำฝน ถึงกาลถวายผ้ากฐินก็ไม่ถวายผ้ากฐิน หรือเมื่อถึงฤดูข้าวใหม่ก็ดี ผลไม้ออกใหม่ก็ดี ก็ไม่คิดจะนำมาให้ทานก่อน จากนั้นตนจึงนำไปบริโภคเองหรือนำไปขาย อย่างนี้เป็นต้น

๔. ให้ของไม่เหมาะสมกับบุคคล ผู้รับเป็นพระสงฆ์ แต่บางคนนำเสื้อผ้าไปถวายท่าน

บางคนก็สงสัยว่า เอ๊ะ...ถวายไปทำไม มีคนถวายเสื้อผ้าแก่พระสงฆ์ด้วยหรือ แล้วท่านจะรับไปทำอะไร

จริงๆ แล้ว การถวายลักษณะนี้ก็มีอยู่ในบางที่บางถิ่นของบ้านเรา ก็คือ บางที่บางแห่งเมื่อมีผู้เสียชีวิต เสื้อผ้าทั้งหมดของผู้เสียชีวิตนั้น อาจจะมีซื้อมายังไม่ทันได้ใช้ แต่เขาก็เสียชีวิตไปก่อน ญาติๆ จะไม่ใช้ แต่จะเอาไปถวายพระสงฆ์ เพราะญาติบางคนก็อยากจะเอาตรงนี้แหละอุทิศส่วนกุศลไปให้เขา

หรือบางคนก็เห็นว่าเป็นของคนตาย เก็บไว้ไม่เป็นมงคลและไม่กล้าใช้ จะทำอย่างไรดี ก็เอาไปถวายพระสงฆ์ แล้วพระสงฆ์ท่านใช้ไหม ก็ไม่ได้ใช้ เมื่อท่านไม่ได้ใช้ แล้วมันเหมาะสมไหม มันก็ไม่เหมาะสม เพราะเป็นของที่ไม่ควรกับท่าน แต่ถามว่าถวายไปนี่พอจะได้บุญบ้างไหม ก็ได้อยู่นะ เพราะท่านเป็นพระสงฆ์ เมื่อท่านไม่ได้ใส่เสื้อผ้าเหล่านั้น ท่านก็อาจจะให้ลูกศิษย์ลูกหาของท่าน หรืออาจประยุกต์ให้พอใช้ได้ตามสภาพ เช่น ทำเป็นผ้าเช็ดเท้า ผ้าเช็ดโต๊ะ ผ้าปูโต๊ะ เป็นต้น

๕. ไม่เลือกสรรบุคคลผู้รับทาน เพราะเมื่อเราไม่เลือกสรรว่า คนนี้มีความจำเป็นอย่างไร เราอาจให้อีกสิ่งหนึ่งที่ไม่จำเป็นและไม่เป็นประโยชน์แก่เขาเลย การให้ลักษณะอย่างนี้ถึงจะได้บุญ ก็ได้บุญน้อย

๖. ไม่ให้เนืองนิตย์ ก็คือ แม้มีความสามารถที่จะให้ท่านเป็นประจำ แต่ก็ไม่ทำ เช่น ในช่วงปกติธรรมดา มีโอกาสที่จะใส่บาตรทุกวัน ก็ไม่ใส่ ก็คือ ของที่จะใส่ก็มี พระสงฆ์ก็มา แต่จะใส่บาตรทำบุญเป็นบางครั้ง เช่น ใส่บาตรเฉพาะในช่วงเทศกาลใหญ่ๆ ซึ่งเป็นช่วงที่มีคนไปทำบุญมาก พระสงฆ์ก็ฉันไม่ไหว

๗. ขณะให้ทานก็ไม่มีจิตเลื่อมใส ถวายไปด้วยจิตเฉยๆ รู้สึกเฉยๆ ไม่มีความดีอกดีใจแต่อย่างใด

๘. หลังจากถวายไปแล้ว ก็ไม่มีความยินดี ไม่เบิกบานใจ หรืออาจจะเกิดเสียดายวัตถุที่ตนเองถวายไปแล้วด้วยซ้ำไป

☞ ทาน ๙ อย่าง มีอะไรบ้างครับ

ธัมมิกทาน ทานที่ประกอบด้วยธรรม ทานที่ถูกต้อง ทานที่สมควร มี ๙ อย่าง พระองค์ตรัสไว้ในคัมภีร์ต่างๆ ในพระบาลีก็มี ในอรรถกถาก็มี คือ

๑. เราต้องการจะถวายแก่พระสงฆ์ จิตของเราก็น้อมไปที่พระสงฆ์ แล้วถึงเวลาก็กล่าวคำถวายแก่พระสงฆ์ ก็คือ ตอนแรกเราตั้งใจจะถวายพระสงฆ์แล้ว ถึงเวลากล่าวคำถวาย เราก็กล่าวคำถวายแก่พระสงฆ์ไป

๒. เราน้อมจิตไปถวายแก่พระสงฆ์ แต่ในขณะที่ถวาย เวลาที่ถวาย เราน้อมไปที่เจตีย์ อย่างนี้ก็ยิ่งถือว่าเป็นธัมมิกทาน

๓. ตอนแรกเราน้อมจิตไปที่พระสงฆ์ หลังจากนั้นในเวลาถวายก็น้อมไปที่บุคคล ซึ่งเป็นตัวแทนพระสงฆ์

๔. เรามีจิตน้อมไปที่เจตีย์องค์หนึ่ง แต่เวลาถวายเรากลับไปถวายแก่เจตีย์อีกองค์หนึ่ง บางคนก็อาจจะไม่ค่อยสบายใจว่า เราตั้งใจจะไปถวายเจตีย์ที่โน้น แต่พอไปเห็นเจตีย์นี้ก็เกิดความเลื่อมใส จึงถวายแก่เจตีย์องค์นี้ไป ลักษณะอย่างนี้เราทำผิดไปหรือเปล่า อันที่จริง ก็ยังไม่เป็นปัญหาสำหรับข้อนี้ ก็เป็นธัมมิกทานอยู่

๕. เราน้อมไปที่พระเจดีย์ แล้วเวลาถวาย เราก็ถวายน้อมไปที่พระสงฆ์ ก็ยังเป็นธัมมิกทาน

๖. เราน้อมไปที่เจดีย์ แต่เวลาถวาย เราถวายกับพระสงฆ์องค์ใดองค์หนึ่งที่ดูแลรักษาพระเจดีย์อยู่

๗. เราน้อมวัตถุที่เราจะถวายน้อมใจไปที่บุคคลหรือพระสงฆ์รูปหนึ่ง แต่เวลาเราไปถวาย กลับไปเจออีกองค์หนึ่ง ก็ถวายองค์อื่นไปแทน บางครั้งเราอาจจะรู้สึกไม่สบายใจว่าเราตั้งใจจะไปถวายเจ้าอาวาส แต่ท่านไม่อยู่พอเห็นพระสงฆ์รูปหนึ่ง ก็ถวายพระสงฆ์รูปนั้นไป แต่พอเราถวายเสร็จ ท่านเจ้าอาวาสกลับมาพอดี การถวายทานของเราจะถูกตองหรือไม่ จริงๆ แล้ว อย่างนี้ก็ยังเป็นธัมมิกทานอยู่

๘. เราน้อมไปที่บุคคลแล้ว แต่เวลาถวายเราก็ถวายแก่สงฆ์ เพราะบุคคลที่เราสนใจไปนั้น ก็อยู่ในจำนวนพระสงฆ์นั้นแหละ อย่างนี้ก็ป็นธัมมิกทานเหมือนกัน

๙. เราน้อมไปที่บุคคลแล้ว แต่พอไปถึงเจดีย์ ก็คิดว่า บุคคลหรือพระสงฆ์รูปนี้เป็นผู้ดูแลรักษาเจดีย์ เอ้า...ถวายเจดีย์ก็แล้วกัน คิดดังนี้แล้ว ก็ถวายแก่เจดีย์

ถ้าการให้ทานของเราเป็นไปในลักษณะ ๙ ประการ ดังกล่าวมานี้ แม้อย่างใดอย่างหนึ่ง ก็จัดเป็นธัมมิกทาน เป็นการให้ทานที่สมควร เรียกว่า ถวายถูกบุคคล ถูกที่ แล้วผู้ถวายย่อมได้บุญ ได้อานิสงส์อย่างแน่นอน

☞ ทาน ๑๐ อย่าง มีอะไรบ้างครับ

ทาน ๑๐ อย่าง ต่อไปนี้ ไม่ใช่ทานที่ดี แต่เป็นทานที่จะทำให้ผู้ถวายนั้นตกอบายภูมิ บางครั้ง เราคิดว่า เราทำทานๆ แต่ทานที่เราให้นั้นกลับทำให้เราตกอบายภูมิก็มี ก็คือ

๑. **มัชชทาน** ให้สุราเป็นทาน เช่น เทศกาลต่างๆ บอกว่าวันนี้ขอเลี้ยงทั้งหมด คิดว่าได้บุญ จึงซื้อสุราเลี้ยงเพื่อนฝูง เอ้า...มาให้เต็มที่เลย วันนี้ฉันเลี้ยง ฉันทำทาน ทำทานอะไรเอาสุราเมรัยมาเลี้ยงกัน ก็เป็นทานที่จะทำให้ตกนรก

๒. **สมัชชทาน** ให้การละเล่น เอามหรสพมาทำเป็นทาน บางครั้งเราไปบนบานศาลกล่าวกับพระสงฆ์องค์นั้นองค์นี้ บนบานกับพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ว่าถ้าประสบความสำเร็จจะเอามหรสพต่างๆ มีภาพยนตร์ ลิเก เป็นต้นมาถวาย จริงๆ แล้ว การบนบานกับพระสงฆ์อย่างนั้น เรียกว่ามันไม่เข้ากัน ไม่เหมาะสมไม่ควร ก็เป็นทานที่จะทำให้ตกนรก

๓. **อิตถิทาน** ให้ผู้หญิงเป็นทาน บางคนคิดว่า โอ้...คนโน้น เขาไม่มีผู้หญิง เอ้า...เราให้ผู้หญิงคนหนึ่งเป็นทานกับเขา ในลักษณะนี้ก็ป็นทานที่จะทำให้ตกนรก

๔. **อุสภทาน** ให้วัวอุสภะคือโคถึกนั่นเอง ให้อย่างไร ก็คือ ปล่อยโคถึกตัวหนึ่งที่มีผละกำลังให้ไปในฝูงของโคเพศเมียฝูงใหญ่ การให้อย่างนี้เรียกว่า อุสภทาน สำหรับข้อนี้

หลายๆ คน บอกว่าเมื่อสัตว์เดรัจฉาน เช่น วัว สุกร ไก่ เป็นต้น ก็มีความต้องการอยู่ แล้วเราก็ไปช่วยให้มันได้ตามต้องการ น่าจะเป็นทาน แต่ความจริงแล้ว ไม่เป็นทาน แต่จะทำให้เราไปตกอบายภูมิ

๕. **จิตตกัมมทาน** ให้ภาพลามกต่างๆ ภาพสตรี ภาพบุรุษที่กำลังเสพเมถุนกัน เช่น ในยุคนี้สมัยนี้ บางคนอาจจะคิดถึงเพื่อน จะหาอะไรไปฝากเพื่อนดี ก็หาหนังสือหรือภาพลามกอนาจารต่างๆ ไปฝากเพื่อน เพราะคิดว่ามันดีอย่างนั้นอย่างนี้ มันสวยงามดี เป็นศิลปะ คิดไปต่างๆ นานา และคิดว่าได้บุญด้วย แต่ความจริงแล้ว แทนที่จะได้บุญ แต่กลับเป็นทานที่จะทำให้เราลงนรก

๖. **สัตถทาน** ให้อาหารเป็นทาน บางที่บางแห่งอาจจะเป็นประเทศที่ร่ำรวย อาหารเก่าใกล้หมดอายุ หรืออยากจะทำบุญถวายอุทิศบุญตัวเอง จึงให้อาหารส่วนหนึ่งไปเป็นตัวอย่างแก่ประเทศอื่น ก็คิดว่าจะได้บุญ เพราะได้ช่วยเหลือประเทศเล็กๆ น้อยๆ ให้ไปต่อสู้กันให้ไปฆ่ากัน แต่ความจริงแล้ว การให้อาหารอุทิศบุญเช่นนี้ไม่ถือว่าเป็นทาน แต่กลับจะพาให้ลงอบายภูมิ

๗. **วิสทาน** ให้อาหารเป็นทาน ยาพิษก็เพื่อฆ่าอย่างเดียว ฉะนั้น ถ้าให้อาหารเป็นทาน ก็ถือว่าเป็นทานที่ทำให้ผู้ให้มันลงอบายภูมิ บางครั้งเราก็เห็นว่า คนใช้กำลังทรมาณหนัก จึงให้เขาทานยาพิษไป จะได้เสียชีวิตหมดทุกข์ทรมาณเสียที เราอาจจะคิดแค่นี้ หรือเห็นคนกำลังกลุ่มอกกลุ่มใจ เฮ้อ...คิดไม่ออก คิดจะฆ่าตัวตาย ทำยังไง มันทรมาณเหลือเกิน ชีวิต ก็ให้อาหารไป การให้อาหารเพื่อให้อาหารคนอื่นเสียชีวิตเช่นนี้ ก็เป็นทานที่ทำให้ผู้ให้ลงนรก

๘. **สังขลิกทาน** ให้เครื่องจองจำเป็นทาน เช่น ให้โซ่ไปล่ามสุนัข หรือให้สิ่งต่างๆ ที่เป็นเครื่องผูกสัตว์ จองจำสัตว์ เราอาจจะคิดว่า การให้สิ่งนี้ก็น่าจะดี น่าจะเป็นทาน แต่ความจริงแล้ว ไม่เป็นทาน

๙. **กุกกุฏสุกรทาน** ให้ไก่ให้หมูเป็นทาน โดยมากจะไปให้ที่วัด บางวัดมีไก่เต็มวัดเลย บางวัดก็มีหมูเต็มวัดเลย ถามว่า ใครเอามาให้ ญาติโยมเอามาให้ จริงๆ แล้ว การให้สัตว์เหล่านี้ไม่ถือว่าเป็นทาน แต่จะทำให้ผู้ให้ลงอบายภูมิ

บางคน ตอนที่เอาสุนัขไปปล่อยวัด ไปทิ้งวัด ก็คิดง่ายๆ อย่างนี้ว่า มันอยู่ที่บ้านไม่ค่อยจะสะดวก หรือไม่สนใจมันแล้ว เพราะมันเป็นหมาขี้เรื้อน เอาไปทิ้งไปปล่อยซะในวัด เพราะที่วัดมีอาหารให้มันกินอยู่แล้ว แต่ตรงกันข้ามเลย เพราะสัตว์เหล่านั้นไปสร้างภาระให้กับทางวัดอย่างมากมาย

อย่างเช่น สุนัขที่อยู่ในวัด โดยมากไม่ได้รับการดูแล จะเป็นโรคสารพัด แล้วก็ไม่ใช่สะอาด เป็นขี้เรื้อน เป็นหมัด บางตัวเข้าไปในศาลา หอฉัน กุฏิ พอเข้าไปแล้วก็นอนตรงนั้นตรงนี้ ทำให้เสนาสนะสกปรกเสียหาย หรือบางตัวก็ทำความเดือดร้อนแก่ญาติโยมที่มาวัด เช่น

เท่าบ้าง กัดรองเท่าบ้าง กัดคนมาทำบุญบ้าง ทำให้บางคนไม่อยากเข้าวัดอีกเลย

ฉะนั้น ถ้าเราเลี้ยงคู่สัตว์เหล่านั้นไม่ไหว เรา就送ไปที่องค์กรคุ้มครองสัตว์ ไม่ใช่เอามาปล่อยให้วัด ตัดหางปล่อยวัดไป ซึ่งการนำสัตว์มาปล่อยในลักษณะอย่างนี้ก็จะเป็เหตุเป็นปัจจัยให้เราลงอบายภูมิได้

บางแห่งท่านเขียนป้ายไว้ว่า “ถ้าท่านเอาสุนัขไปปล่อยที่วัด ชีวิตของท่านก็จะถูกลอยแพเหมือนกับสุนัข” ก็อาจจะรุนแรงไป แต่จริงๆ แล้ว ก็เป็นการเตือนสติว่า สิ่งเหล่านี้ คือ ไก่ก็ดี หมูก็ดี สุนัขก็ดี ไม่ควรเอาไปทำทาน ไม่สมควรเอาไปปล่อยที่วัด เราต้องคิดถึงว่า พระสงฆ์ก็รู้สึกอึดอัดกับสิ่งเหล่านี้ หรือคนที่เข้ามาวัด มาทำบุญที่วัดพอเห็นสุนัขเห่า เห็นสุนัขไล่กัด เขาก็มีความไม่สบายใจ ฉะนั้น ในเรื่องนี้เราก็ต้องพิจารณาใช้ปัญญาสักนิดหนึ่ง ว่า เรามีศุนย์คุ้มครองสัตว์ที่ทำหน้าที่นี้อยู่

๑๐. **ตุลาภฏมานภฏทาน** ให้ตราชั่งโก่งราคา เครื่องวัด เครื่องตวงต่างๆ ที่มีโก่งราคา ตราชั่งที่อ่อนหรือตราชั่งที่แข็งที่เราได้กำไรมากๆ เรียกว่า ตราชั่งโก่งราคา ถ้าเราเอาตราชั่งโก่งราคาเช่นนั้นไปให้เพื่อนด้วย คิดว่าเพื่อนจะได้รวยเร็วๆ อย่างนี้ ก็เป็นทานที่จะทำให้ลงอบายภูมิ

ฉะนั้น ทาน ๑๐ ประการ นี้ เรียกว่า ทานที่จะทำให้ผู้ให้ไปอบายภูมิ ก็มีมาในมิลินทปัญหา ก็ฝากศรัทธาญาติโยมให้ไปพิจารณาก่อนจะให้ทาน เช่น เมื่อไปเจอเพื่อนนานๆ จึงได้เจอกัน เดียวทำบุญ ทำบุญอะไรเลี้ยงสุรา หรือโดยเฉพาะในงานบวช หลายที่หลายแห่ง เมื่อมีการเลี้ยงอาหารแขกที่มา

ร่วมงาน บนโต๊ะอาหารก็จะมีสุราเมรัยต่างๆ สำหรับเลี้ยงแขกด้วย ซึ่งบางทีก็จัดเลี้ยงกัน ในวัดด้วย ฉะนั้น เราจะทำบุญทั้งที่ขอให้ทำบุญที่บริสุทธิ์ เอาบุญเต็มเม็ดเต็มหน่วยอย่าให้มีบาปเข้ามาเจือปน

หรือ ในช่วงสงกรานต์ ญาติโยมบางคน มาทำบุญที่วัดเสร็จแล้ว พอพระท่านกลับเข้ากุฏิ เอ้า...ฉลองกันเลย ทั้งเหล่าทั้งเปียร์กินในวัด อย่างนี้ ไม่สมควรอย่างยิ่ง ถ้าเข้ามาในวัดแล้ว ให้ตั้งใจสมาทานรับศีล ๕ จากพระแล้วก็รักษาให้บริบูรณ์ และอย่านำสุราเมรัยมาเลี้ยงมาฉลองกันในวัด เพราะจะทำให้ผู้ให้และผู้ตั้งลงอบายภูมิไปพร้อมกัน

☞ **การที่เรานำเงินหยอดใส่บาตรพลาสติก** ที่ตั้งไว้บนหิ้งพระทุกๆ วัน ด้วยตั้งใจว่า จะถวายเป็นปัจจัย ๔ เช่น ภัตตาหาร เป็นต้น พอเต็มบาตรแล้วก็นำไปถวายที่วัด อย่างนี้ เราจะได้บุญทุกๆ วัน หรือได้เฉพาะตอนถวายพระที่วัดครับ

ได้บุญทุกวันเลย เพราะเมื่อเราตั้งใจหยอดอย่างนั้น ทุกวันๆ แม้ยังไม่ได้ถวายเลย เราก็ได้บุญแล้ว **บุญที่เป็นปุพพเจตนา** ก็คือ จิตคิดจะสละ จิตคิดจะให้ ตั้งแต่จิตคิดอย่างนี้ได้บุญแล้วส่วนหนึ่ง ในขณะที่เรานำไปถวายก็ได้บุญที่มฤจนเจตนา และหลังจากที่เราถวายแล้ว เราก็ระลึกถึงบุญนั้นอีก ก็ได้บุญที่เป็นอปรเจตนา ฉะนั้น ได้บุญตั้งแต่ปุพพเจตนาแล้ว ได้ทุกครั้งที่ยหยอด

☞ **เมื่อเราเห็นผู้อื่นทำบุญมากๆ เช่น สร้างโบสถ์ สร้างวิหาร เป็นต้น เราก็ร่วมอนุโมทนากับเขา แต่จิตใจก็คิดว่า ถ้าวันใดเรามีโอกาส ก็จะทำอย่างนั้นบ้าง จิตใจอย่างนี้จะเป็นอิจฉาริษยาหรือไม่ครับ**

ไม่เลย เพราะถ้าร่วมอนุโมทนากับคนอื่นได้ ก็แสดงว่าจิตใจไม่มีริษยา คำว่า ริษยา ก็คือ มีความชิงชัง (ทนไม่ได้) ซึ่งสมบัติของผู้อื่น จะไม่มีความยินดีบันเทิงกับคนอื่น เห็นเขาทำดีหรือได้ดีแล้วก็อิจฉาริษยาว่า ทำไปมันก็แค่นั้นแหละ ทำเอาหน้า พอมีหน้าหน่อยอย่างนี้เป็นต้น แต่ถ้าจิตคิดว่า เขาทำได้ ภูวันนี้ เราก็ขออนุโมทนา ถ้าสักวันหนึ่งเรามีกำลังทรัพย์ เราก็จะทำ ลักษณะนี้ เรียกว่า จิตเป็นมุทิตา ในพรหมวิหาร ๔ ไม่จัดเป็น อิจฉาริษยา

☸ ตามปกติ เมื่อเรามองดูโบสถ์ ภู เป็นต้น ที่เราเคยสร้างถวายไว้แล้ว เราจะรู้สึกปลื้มปิติใจทุกครั้ง แต่บางท่าน บอกว่าการนึกถึงบุญกุศลที่เคยทำบ่อยๆ เช่นนั้น เป็นการติดดี คำพูดอย่างนี้เป็นจริงหรือไม่ครับ

ไม่เป็นการติดดี แท้จริงแล้ว การติดดีนั้น ดีกว่าการติดชั่วอยู่แล้ว เพราะระลึกถึงกุศลที่ทำแล้วนี้ ก็เป็นอปรเจตนา ถ้าเราดับคือจุดจิตเกิดขึ้นในขณะนั้น เราก็ไปเกิดในกามสุคติ ภูมิแน่นอน จิตของเรามันหาที่เกาะที่เกี่ยวข้องหาอารมณ์ที่จะไปรับ ถ้าเราไม่นึกถึงบุญกุศลเลย จิตของเราจะเป็น โมหะ คือไม่ทำอะไรเลย ฉะนั้น การที่ให้จิตไปอยู่ในบุญกุศลนั้น ถูกต้องที่สุด ไม่ใช่เข้าไปติดดี แต่ถ้าคนที่ปฏิบัติกำลังหลุดพ้นหรือเพื่อหลุดพ้น จะยกจิตให้ สูงกว่านี้ แล้วก็อาจจะไม่ทำจิตแค่ยึดติดก็เป็นได้ แต่ถ้าสำหรับคนที่ยังไม่ปฏิบัติเพื่อหลุดพ้นหรือกำลังหลุดพ้น สมควรอย่างยิ่งที่จะ

หาเครื่องยึดเหนี่ยวให้กับจิต ก็คือ อปรเจตนา คือการระลึกถึงบุญกุศลที่ตนได้ทำเอาไว้บ่อยๆ นั่นเอง

เพราะถ้าเราไม่ยกจิตในเรื่องของบุญกุศลนี้ จิตของเราก็จะตกต่ำ คำว่า ตกต่ำ ก็คือ โลก โทสะ โมหะก็จะเกิดขึ้น เพราะโดยปกติจิตของคนเรา ถ้าไม่มีบุญ ไม่มีกุศล มันก็จะมีบาปเท่านั้นแหละ นอกจากจิตของพระอรหันต์ที่ไม่เป็นบุญไม่เป็นกุศล แต่เป็น กิริยา เพราะฉะนั้น จิตของปุถุชนทุกๆ ไปควรอย่างยิ่งที่จะทำให้กุศลจิตเกิดขึ้น แม้ในขณะนี้ไม่ได้ทำบุญอยู่ก็ตาม เอาบุญเก่ามานึกถึง อ้อ...โบสถ์หลังนี้เราก็เคยได้ทำ วัดโน้นเราก็เคยร่วมกฐิน เรียกว่า หางานให้จิตทำ เป็นกุศล จิตก็จะผ่องใส

☸ บางคนบอกว่า คนที่ทำบุญสร้างโบสถ์หรือวิหารแล้ว คิดวนเวียนอยู่ว่าตนเองเป็นผู้สร้าง พอจุดตายไปแล้ว จะเกิดเป็นผีบ้าง เจ้าที่เจ้าทางคอยเฝ้าอยู่ที่นั่นบ้าง อย่างนี้เป็นจริงหรือไม่ครับ

ไม่เป็นจริง เพราะถ้าจิตของเขาไปเกาะในบุญในกุศลเช่นนี้ พอจุติตายไปก็ไปเกิดเป็นเทวดาแล้ว เพราะบุญกุศลนั้นทำให้เกิดในกามสุคติภูมิ ก็คืออาจจะเกิดเป็นมนุษย์ที่มีฐานะดี หรือเกิดเป็นเทวดาแล้ว ไม่ใช่ไปยึดติด เพราะโดยปกติแล้ว บุญกุศลจะไม่ส่งผลให้เกิดเป็นเปรต

๒ ปุโสมเฝ้าทรัพย์ มีจริงไหมครับ

มีจริง ก็คือ คนที่มีทรัพย์สมบัติ แต่ไม่อยากให้ลูกหลาน หวงทรัพย์สมบัติอันนั้นไว้ จิตไปเกาะเกี่ยว เมื่อจิตเกาะเกี่ยว ตายแล้วไปเกิดเป็นเปรตเฝ้าทรัพย์ แล้วใช้สำนวนว่า ปุโสมเฝ้าทรัพย์ นั่นเอง แต่ถ้ามีกุศลบางอย่างทำบุญไว้พอสมควร แต่ว่าจิตไปเกาะเกี่ยวถึงจะเป็นเปรต แต่ก็มีอยู่มีกิน ก็คือเปรตที่ไม่ใช่เปรตที่ทรมานตลอด เปรตบางกลุ่มก็ทรมานมาก บางกลุ่มก็กึ่งเดือน คือ ๑๕ วัน ได้รับความสุข อีก ๑๕ วัน ได้รับความทุกข์ หรือกลางวันได้รับความสุข กลางคืนได้รับความทุกข์ ก็สลับกันในลักษณะอย่างนี้ก็มี เพราะฉะนั้น ก็อาจจะเป็นในลักษณะของ ปุโสมเฝ้าทรัพย์ ก็คือบุญก็พอทำบ้าง แต่จิตที่ไปเกาะเกี่ยวในทรัพย์ มันมีมากเหลือเกิน คือไม่ยอมให้สมบัตินั้นแก่ใคร ก็ไปเกิดเป็นเปรตก็มี

๓ คำว่า คนเราตายแล้วเกิดทันที มีคำอธิบายอย่างไรครับ

คนเราหลังจากจุติจิตเรดับปุ๊บ ก็ไปหาภพชาติแล้ว ถ้าเกิดเป็นสัตว์นรก เป็นเปรต เป็นอสุรกาย เป็นเทวดา หรือเป็นพรหม ร่างกายโตขึ้นทันที ถ้าเกิดเป็นมนุษย์ต้องไปอยู่ในครรภ์อีก ๙ เดือน

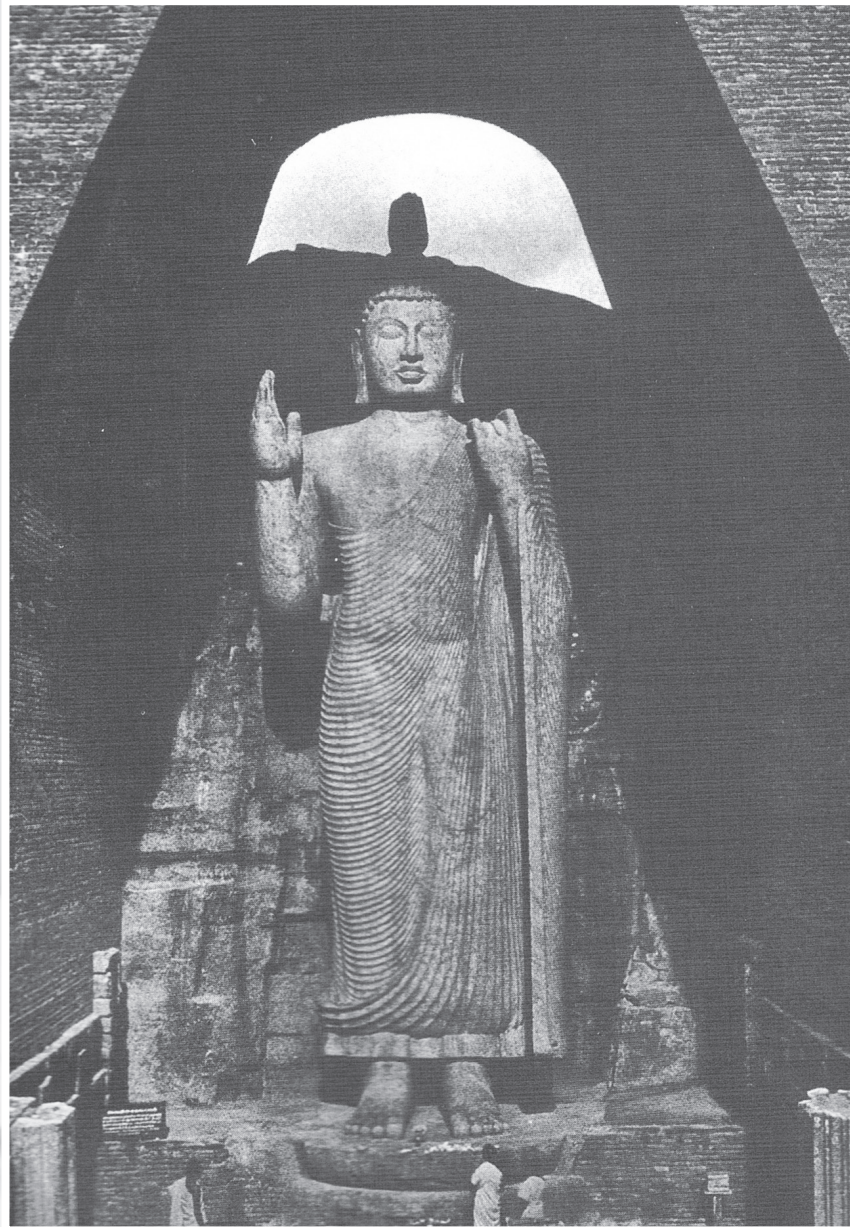
ฉะนั้น การที่เราคิดว่า บางคนตายแล้ว วิญญาณยังอยู่แถวนั้น ๕ วันบ้าง ๗ วันบ้าง แต่แท้จริงแล้ว วิญญาณไม่ได้รอที่จะไปผูกไปเกิด แต่เขาเกิดแล้ว เขาอาจจะเกิดเป็นเทวดา หรือเป็นเปรต หรืออสุรกาย หรือเป็นสัตว์เดรัจฉาน ซึ่งการที่เราเห็นในบริเวณนั้น บางทีเขาอาจจะไปเกิดเป็นเทวดาแล้วกลับมา แสดงร่างให้เราดูเราเห็น อาจจะบอกว่า ผีหลอกบ้าง

บางคน ถ้าไปเกิดเป็นเปรต ต้องการให้เราช่วยเหลือก็จะแสดงร่างให้เราเห็น แต่เราไม่เข้าใจว่า เขามาขอความช่วยเหลือ คิดว่า ผีมาหลอก แล้วก็คิดว่า เขายังไม่ไปผูกไปเกิด แต่ความจริง เขาเกิดแล้ว เกิดเป็นเปรต และกำลังได้รับความทรมาน ต้องการเสื้อผ้า ต้องการอาหาร เมื่อญาติรู้เช่นนั้นแล้วก็ต้องทำบุญ ต้องทำกุศล แล้วอุทิศส่วนบุญนั้นไปให้เขา

พระพุทธรูปยืนที่เอวักานะ

พระพุทธรูปสำคัญ

กองบรรณาธิการ

พระพุทธรูปหินขนาดใหญ่สูง ๔๒.๕ ฟุต (๑๓ เมตร) เป็นพระพุทธรูปโบราณขนาดใหญ่ที่มีสภาพดีที่สุดในศรีลังกา สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยพระเจ้าธาตุเสนะ ในพุทธศตวรรษที่ ๑๐ คำว่า เอวักานะ แปลว่า กิณพระอาทิตย์ เพราะมุมที่จะเห็นพระพุทธรูปสวยงามที่สุด คือ ช่วงที่พระอาทิตย์ขึ้น แสงจะตกกระทบองค์พระดูสง่างามท่ามกลางแผ่นดินสีเขียว ว่ากันว่า พระพุทธรูปองค์นี้เป็นต้นแบบของพระพุทธรูปยืนที่บาบิยันซึ่งเคยเป็นพระพุทธรูปยืนที่สูงที่สุดในโลก (๑๒๐ ฟุต) อยู่ในประเทศอาฟกานิสถาน แต่ได้ถูกพวกตาลิบันระเบิดทิ้งไปในปี ๒๕๔๓ โดยไม่ฟังเสียงคัดค้านของชาวพุทธทั่วโลก

ทักษะ :

พุทธบริษัท คีล ๕ กับการรักษา

พุทธสาวิกา

คีล ๕ เป็นศีลพื้นฐานที่พุทธศาสนิกชนควรสมาทานไว้เพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขของชีวิต ลองคิดดูเถิดว่าหากมนุษย์เราทุกคนถือศีล ๕ สังคมจะสงบร่มเย็นสักเพียงใด หรือพูดได้อีกอย่างหนึ่งว่า ที่สังคมสับสน วุ่นวาย อันตราย ตลอดจนถึงภัยพิบัติทุกวันนี้ เพราะผู้คนส่วนใหญ่ไม่มีศีล ๕ นั้นเอง

ข้อที่ ๑ ปาณาติปาตา เวรมณี ...
ห้ามฆ่าสัตว์

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโนมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๑๘ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อประทานโอวาทแทบจะทุกครั้งจะทรงตรัสถึงศีล ๕ ทรงสนับสนุนให้พุทธศาสนิกชนรักษาศีล ๕ กันอย่างจริงจัง จนสมัยนั้นผู้เขียนยังนึกสงสัยว่า ทำไมท่านย้านักย้าหนาเรื่องศีล ๕ แทนที่จะตรัสเรื่องการเจริญภาวนา ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในพระพุทธศาสนา แต่ในความเป็นจริงแล้ว ศีล ๕ มีความสำคัญมาก เป็นบาทฐานก่อนการเจริญธรรมในระดับสูงต่อไป หากไม่มีศีล ๕ แล้ว ก็เป็นไปไม่ได้เลยที่จะเจริญก้าวหน้าในธรรม

ลองมาพิจารณาดูสังคมไทยทุกวันนี้ ซึ่งประชาชนไทยประกาศตนเป็นชาวพุทธในบัตรประชาชน ในทะเบียนบ้าน แต่ชาวอาชญากรรมเกิดขึ้นทุกวัน และทวีความทวีปดิรุนแรงมากยิ่งขึ้น ลองมาดูศีลแต่ละข้อ

ทุกวันนี้ข่าวมนุษย์ฆ่ากันตายมีมากมาย อย่างไม่น่าเชื่อ บางทีด้วยสาเหตุเล็กๆ น้อยๆ ก็สามารถสังหารกันให้ถึงแก่อาสัญได้อย่างง่ายดาย เช่น ขับรถปาดหน้ากัน เพื่อนบ้านไม่พอใจกัน เช่น สนุ้ชเห่าเสียงดัง สนุ้ชมาถ่ายหน้าบ้าน เกิดความไม่พอใจ ยิ่งเพื่อนบ้านตาย หลายกรณีไม่ได้ยิงตายคนเดียว ยิ่งตายทั้งบ้านก็มี

นอกจากนี้ ยังมีการฆ่าเพราะปล้น ซึ่งทรัพย์สิน ฆ่าเพราะหึงหวง ฆ่าเพราะไม่พอใจ การกระทำบางอย่างของบุคคลอื่น เช่น กรณี

ตำรวจผู้น้อยยิ่งตำรวจผู้บังคับบัญชาตาย เพราะโดนด่าว่า

ที่หนักไปกว่านั้น ลูกฆ่าพ่อ ฆ่าแม่ ตายอย่างเลือดเย็น นี่ยังไม่ได้พูดถึงการฆ่าสัตว์ ตัดชีวิตที่มีข่าวให้เห็นบ่อยๆ ว่า คนฆ่าสัตว์ต่างๆ อย่างทารุณ ไม่ว่าจะเป็ นสุนัข แมว ไม่เว้นแม้สัตว์ใหญ่อย่างช้าง ก็มีการฆ่าเพื่อเอาเงาไปขาย ที่เกิดการฆ่าในลักษณะนี้ได้ เพราะอะไร เพราะไม่ถือศีลข้อ ๑ นั่นเอง จึงสามารถทำทารุณกับสิ่งมีชีวิตอื่นได้ถึงเพียงนี้ ที่หนักหนาสาหัสก็คือ สามารถฆ่าได้แม้กระทั่งตัวเอง โดยไม่รู้เลยว่าเป็ นอกุศลกรรมที่ส่งผลหนัก ที่ทำให้ชีวิตวอดวายจากกรรมต้องวนเวียนจมปลักอยู่ในบาปและทุกข์อย่างยากที่จะพ้นไปได้

ศีลข้อ ๒ อะทินนาทานา เวระมะณี ... ห้ามลักทรัพย์

สังคมทุกวันนี้มันจะไม่เห็นความสำคัญศีลข้อ ๒ ใดๆ ที่มีความสำคัญยิ่งในการที่จะทำให้สังคมสงบสุข มีข่าวเกี่ยวกับการลักขโมย ฉ้อโกง เกิดขึ้นอยู่อย่างหนาแน่นลามไปถึงในชนบท ชาวไร่ ชาวนา ปลุกพืชพันธุ์ธัญญาหาร อยู่ดีๆ พอถึงเวลาเก็บเกี่ยว มีโจรมาขโมยตัดไปหมดสวน ยิ่งในยุคของแพง เช่น

มะนาว ถูกขโมยตัดเป็นสวนๆ ทั่วๆ ที่ในชนบทเราเมื่อก่อน ทุกคนอยู่กันอย่างมีไมตรีจิต ฟังพาอาศัยกัน ใครมีอะไรเหลือเพื่อ ก็แบ่งปันแลกเปลี่ยนกัน ไม่ได้นึกถึงเรื่องผลประโยชน์เป็นหลัก แต่เดี๋ยวนี้อันนี้เปลี่ยนไปแล้ว ทุกคนระวังตัว กลัวจะถูกฉกฉวยผลประโยชน์

การลักขโมยลามไปถึงในวัด ในวา คนไปวัดต้องเอาธูปเทียนใส่กระเป๋ ไปด้วยเวลาเข้าโบสถ์ เพราะหากทิ้งไว้อาจหายได้ แม้แต่ห้องไอซียูในโรงพยาบาล รองเท้าของญาติที่ไปเยี่ยมคนไข้ ก็ต้องฝากเพื่อนไว้ มิฉะนั้น อาจอันตรายหายไประหว่างรอ รอยเท้าก็ยังไม่ยอมกันไม่ได้ ไม่คิดเลยว่า ขโมยของเขาไปแล้วเขาจะเอาอะไรใส่ ที่น่าขันที่สุด แม้แต่ขันน้ำในห้องสุขาของวัดบางแห่งต้องร้อยโซ่เอาไว้ เพราะมีคนมาขโมยไปหลายครั้งหลายหน จนต้องมีมาตรการป้องกันที่กล่าวมาข้างต้น นับว่าเป็นเรื่องการลักทรัพย์ระดับล่าง

เดี๋ยวนี้อันนี้ ระดับสูงถึงขั้นปริญญาเอก ก็ยังฉ้อโกง ดังมีข่าวทันตแพทย์หญิงรายหนึ่ง ขอทุนจากมหาวิทยาลัยไปเรียนต่อระดับปริญญาโทและเอกที่สหรัฐฯ เป็นจำนวนเงินแปดล้านบาท แล้วให้เพื่อนเซ็นค้ำประกัน ปรากฏว่าไปแล้ว ไม่ยอมกลับมาใช้ทุน เรียนจบแล้วแต่งงาน ซื้อมันเปิดคลินิก และไม่ส่งเงินมาคืนมหาวิทยาลัย ทำให้เพื่อนที่เซ็นค้ำประกันต้องชดใช้หนี้ให้ เป็นข่าวดังทางหน้าหนังสือพิมพ์

ทั้งนี้ยังมีมหรกรรมการโกงอีกมากมาย จาระไนไม่มีหมดสิ้น ก็ขอให้ติดตามข่าวกันดี ทางหน้าหนังสือพิมพ์ ที่จะมิให้เห็นตลอดเวลา ไม่เคยหมดไปจากสังคมไทย และจะไม่มวันหมด หากคนไทยไม่รักษาศีลข้อ ๒ อย่างเคร่งครัด

ศีลข้อ ๓ กาเมสุมิฉจาจารา ... ไม่ ประพฤตินิคม

ดูเหมือนว่าศีลข้อนี้ น่าจะรักษาง่าย แต่ในสังคมไทยกลับไม่เป็นเช่นนั้นเลย การประพฤตินิคมมิให้เห็นอย่างแพร่หลาย ทั้งในชีวิตจริง และในละครโทรทัศน์ ละครประเภทแย่งผ้า แย่งเมีย อิจฉา ริษยา ตบตีกันในเรื่องกาม มิให้เห็นจนกระทั่งเป็นไปได้ที่คนทั่วไปจะเห็นเป็นเรื่องปกติธรรมดา ใครๆ ก็ทำกัน นึกชอบ นึกรักใคร่ก็แย่งชิงเอามา ไม่สนใจว่าเขาจะมีคู่แล้วหรือไม่ หากลูกชายต่างๆ มาหลอกล่อให้ตัวเองได้ในสิ่งที่ต้องการ โดยไม่คิดถึงศีลธรรมใดๆ อีกทั้งยังมีการนอกใจกัน ไปมีคนอื่นอื่นๆ ที่มีคู่อยู่แล้ว ไม่มีความยับยั้งชั่งใจ ไม่มีหิริโอตตปมะมาคอยตักเตือนตนว่า ควรทำสิ่งนั้นหรือไม่

ศีลข้อ ๔ มุสาวาธา เวระมะณี ... ห้าม พูดเท็จ

ศีลข้อนี้ น่าจะเป็นข้อที่ประพฤตินิคมได้ง่ายที่สุด จนเกิดเป็นความเคยชิน และสังคมก็ไม่ได้ให้ความสำคัญอีกเช่นกัน แม้แต่เรื่องเล็กๆ น้อยๆ ก็ยังโกหกกันโดยไม่รู้สึกละอาย แม้แต่น้อย การพูดจาสร้างเรื่อง ปั่นน้ำเป็นตัว ทำได้อย่างง่ายดาย ไม่มีความละอาย ศีลข้อนี้ น่าจะคู่กับศีลข้อ ๒ และ ๓ คือต้องโกหก จึงจะได้ทำศีลข้อ ๒ และ ๓ ได้อย่างง่ายดาย พ่อแม่ผู้ปกครองควรสอนลูกหลานของตนให้รักษาศีลข้อนี้ให้มั่นคง เพราะผู้ที่ไม่พูดปด เป็นคนสง่างามน่าชื่นชม

มีคำกล่าวหนึ่งที่ว่า “ถ้าสามารถโกหกได้เสียอย่างหนึ่งแล้ว ก็สามารถทำชั่วอย่างอื่นๆ ได้ทุกอย่าง” แนนอนคำกล่าวนี้ เป็นความจริงที่สุด

เพราะถ้าหากโกหกได้ เรียกว่า เป็นคนกะล่อน ปลิ้นปล้อน หลอกลวง ก็ไม่น่าเชื่อถือ ไม่น่าคบหาเป็นมิตรด้วยประการทั้งปวง

แปลกที่แม้จะเป็นศีลข้อ ๔ แต่สังคมเราก็น่าส่งเสริมการโกหกกันอย่างต่อเนื่อง พวกละครโทรทัศน์ ก็มักจะมีเรื่องส่วนตัวที่ต้องโกหกทุกตอน เช่น ลูกคนรวย ปลอมตัวมาเป็นคนใช้ แล้วก็กะล่อนโกหกเรื่อยไป เพื่อปิดบังว่า ตัวเองเป็นใคร ดูแล้วหงุดหงิดมากกว่าทำไมโกหกได้โกหกดี ทำหน้าตาย ไม่ละอายว่าตัวเองกำลังพูดไม่จริง

อันที่จริง การโกหก เป็นการทำลายล้างคุณธรรมอื่นๆ อีกหลายอย่าง แม้แต่มิตรภาพจะไม่อาจเกิดขึ้นได้เลย หากคุณพูดจาโกหกไม่จริงใจกับเพื่อนของคุณ

มีศัพท์คำหนึ่งคือ โทกทลีขาว (White Lie) ที่หมายถึงการโกหกที่เป็นการช่วยไม่ให้

คนที่เราโกหกเขาเสียใจ กลัว ตกใจ หรือ ผิดหวัง สำหรับผู้เขียนแล้ว ไม่เห็นด้วยกับ โกหกสีขาว เพราะใครเล่าจะเป็นคนกำหนดว่าในสถานการณ์อย่างนี้ๆ สมควรใช้การโกหกสีขาว? สำหรับคนที่ซื่อสัตย์ต่อตนเอง มักจะพบว่า เราชอบเข้าข้างตนเองและหาเหตุผลมาให้ก็เลสเสมมๆ มีใช้หรือ? การโกหกแม้จะด้วยเหตุผลที่ดีก็ทำให้ความเชื่อถือในตัวเรา (ทั้งจากคนอื่นและจากตัวเราเอง) ลดน้อยลง กลับจะไม่เป็นผลดีเลยในระยะยาว ในเมื่อเราเป็นพุทธศาสนิกชนก็ควรเรียนรู้ที่จะรับความจริง และสื่อสารกันด้วยความจริงเสมอ

ศีลข้อ ๕ สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี ... ห้ามดื่มสุราเมรัย

ศีลข้อนี้มีความสำคัญมาก ข้าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ได้พิสูจน์ให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องรักษาศีลข้อนี้ ในทุกๆ เทศกาล วันหยุดยาว ที่จะมีคนตาย บาดเจ็บ เป็นจำนวนมากมาย ด้วยเหตุจากการดื่มสุราเมรัย นอกจากสุราเมรัยจะทำให้ขาดสติแล้ว ยังเป็นการบ่อนทำลายสุขภาพในระยะยาวด้วย สุขภาพจะ

ค่อยๆ เสื่อมลงๆ ตั้งแต่น้อยไปจนหนัก และอาจถึงแก่ชีวิตในที่สุด การเสพสุราเมรัย เป็นการแสดงถึงความอ่อนแอของจิตใจ ที่ไม่มีความหนักแน่นมั่นคงพอที่จะไม่กระทำในสิ่งที่ทำร้ายตัวเอง ทั้งๆ ที่รู้ว่าไม่ดี เป็นอันตราย เป็นโทษ ก็ยังทำ ยังดื่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาขับขี่ยานพาหนะ ดังมีคดีดังให้เห็นมากมาย เช่น นักศึกษาสาวคนหนึ่ง ขับรถกลับบ้านในตอนเช้าตรู่ เธอมีแอลกอฮอล์ในเลือดในระดับสูง แสดงว่าผ่านการดื่มมาจนเมามาย และเธอก็ได้ขับรถยนต์ ทีมจักรยานที่พากันไปออกกำลังกายตอนเช้า ตายถึง ๓ คน

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาพอเป็นสังเขป เพื่อแสดงให้เห็นผลเสียของการไม่รักษาศีล ๕ ก็คงพอจะเป็นบทสรุปได้ว่า ศีล ๕ นั้นมีความสำคัญยิ่งสำหรับความอยู่ดีมีสุขในสังคม ซึ่งจะเป็นฐานของกุศลธรรมอื่นๆ ต่อๆ ไป จึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องฟื้นฟูให้พุทธบริษัทเห็นความสำคัญ และร่วมแรงร่วมใจกันทำให้ศีล ๕ เกิดขึ้นอย่างมั่นคงในทุกครัวเรือน และแผ่ออกไปสู่สังคมโดยส่วนรวม หากทำได้สำเร็จ ความสงบสุขย่อมเกิดขึ้นได้ในสังคมไทย สังคมที่ได้ชื่อว่า เป็นเมืองพุทธแต่ยังไม่ได้เป็นเมืองพุทธอย่างแท้จริงจนกว่าผู้คนในสังคมของเราจะรักษาศีล ๕ กันอย่างเป็นปกติ สมดังความหมายของศีลที่ว่า มีการตั้งไว้เสมอกัน มีการตั้งไว้โดยชอบ เป็นลักษณะ สังคมที่มีศีล ๕ ก็คือสังคมฟ้าเมืองสวรรค์ ที่เห็นได้ในปัจจุบันนี้เอง.

พ ถ้านานกาลา ระอรหันต์ ๘ ทิศ (๔) วิเทศภัย

ก่อนที่จะชี้ตัวว่าใครเป็นผู้แต่งคาถาพระ-
อรหันต์ ๘ ทิศ เห็นสมควรพาท่านทั้งหลาย
ย้อนไปดูเหตุการณ์บ้านเมือง และคติความ
เชื่อของผู้คนบนดินแดนล้านนาเสียก่อน โดย
เฉพาะช่วงระยะเวลาก่อนการประดิษฐาน
พระพุทธศาสนาเถรวาทอย่างมั่นคงถาวร ใน
รัชสมัยของพระเจ้าติโลกราช (พ.ศ. ๒๐๒๐)
ถามว่า เหตุใดต้องย้อนถอยหลังไปไกล
ขนาดนั้น

ตอบว่า เพราะคติความเชื่อของชนเผ่าดั้งเดิม
ก่อนเกิดอาณาจักรล้านนามีผลเป็น
อย่างต่อคนรุ่นหลัง โดยเฉพาะคาถา
พระอรหันต์ ๘ ทิศ ซึ่งท่านทั้งหลาย
กำลังติดตามกันอยู่

บริเวณหัวเมืองเหนือของไทยโบราณนั้น
เป็นที่อยู่อาศัยของชนชาวลัวะ ซึ่งเป็นลูก
หลานของปู่เจ้าลาวจก โดยกระจายกันอยู่
บริเวณแม่น้ำปิง-วัง-ยม-น่าน แต่ละกลุ่มต่าง
สร้างบ้านแปลงเมืองเล็กบ้างใหญ่บ้างตามขีด

ความสามารถ และต่างอาศัยช่วยเหลือกันใน
ลักษณะเครือญาติ โดยเฉพาะการแต่งงาน
เกี่ยวดองกันในฐานะญาติพี่น้อง นอกจากนี้
เป็นการรักษาฐานทางตระกูลแล้ว ยังเป็นการ
สร้างความมั่นคงทางการเมืองด้วย

เมืองที่รู้จักกันเป็นอย่างดี ได้แก่ เมือง
สุวรรณโคมคำ เมืองหิรัญนครเชียงแสน เมือง
หริภุญชัย เมืองแพร่ เมืองน่าน ฯลฯ รวมไปถึง
ถึงเมืองเล็กเมืองน้อย อย่างเช่น เมืองมิกสังฆ-
นคร เมืองปุริมนคร เมืองอวิทูรนคร เมือง
รัมมนคร เป็นต้น

เมืองน้อยใหญ่เหล่านี้ต่างนับถือพราหมณ์
พุทธและผีควบคู่กันไป

สำหรับพราหมณ์นั้นเท่าที่สังเกตมักปรากฏ
เห็นในลักษณะของฤๅษี ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้
แนะนำให้กษัตริย์สร้างเมืองน้อยใหญ่ พร้อม
ทั้งแนะนำให้รู้จักประยุกต์ใช้หลักจักรวาลวิทยา
ตามคติความเชื่อของฮินดูด้วย สังเกตได้จาก
การยกตออตุงให้เป็นศูนย์กลางในการสร้าง

เมืองเชียงราย และการเลือกดยุสเทพให้เป็นศูนย์กลางในการสร้างเมืองเชียงใหม่ ซึ่งไม่ต่างจากเขาพระสุเมรุ ตามคติจักรวาลของฮินดูเลย

นอกจากนั้น **พราหมณ์หรือฤๅษี** ยังแนะนำ กษัตริย์ให้รู้จัก**ระบบทักษา** คือการจัดวางทิศทางการสร้างเมืองด้วย รวมถึงเทวดาประจำทิศทั้งแปด หรือเทพนพเคราะห์ตามหลักโหราศาสตร์ของฮินดู ความเชื่อเช่นนี้ส่งผลอย่างสูงต่อการสร้างเมืองเชียงใหม่ของพญาเม็งรายภายหลัง

ระบบทักษายังแทรกซึมเข้าไปมีอิทธิพลต่ออาคารสิ่งก่อสร้างศาสนสถานด้วย คติความเชื่อเรื่องทิศในหัวเมืองเหนือเห็นจะทรงอิทธิพลสูงต่อสังคม เพราะแม้พญาเม็งรายจะรวบรวมหัวเมืองน้อยใหญ่เป็นหนึ่งเดียวภายใต้อาณาจักรล้านนาก็จริง แต่ก็ไม่สามารถละทิ้งคติความเชื่อเรื่องระบบทักษาได้เลย

ส่วนความเชื่อของพระพุทธศาสนาเห็นจะเป็นเรื่อง **เสาอินทิล** หรือ **หมุด** ของ **พระอินทร์** เหตุผลคือพระพุทธศาสนาให้ความสำคัญพระอินทร์เป็นหลัก อาจเป็นเพราะต้องการลดทอนอิทธิพลของพวกพราหมณ์ก็ว่าได้ ความจริงเสาอินทิล ก็คือเสาหลักเมืองหรือแก่นแกนของขุนเขาพระสุเมรุตามหลักความเชื่อของฮินดูนั่นเอง เพียงแต่พระพุทธศาสนายกพระอินทร์ให้เป็นใหญ่อยู่เหนือขุนเขาพระสุเมรุแทนพระอิศวรผู้เป็นเจ้าของเท่านั้น

หรืออีกนัยหนึ่งอาจได้รับคติความเชื่อมาจากลังกา เพราะหลักฐานในคัมภีร์มหาวงศ์ได้แสดงให้เห็นราชานุภาพของพระเจ้าพุทธคามณีไว้ว่า พระองค์ทรงปักทอกไว้บนแผ่นดินเพื่อทำพิธีสงกรานต์ เมื่อเสร็จพิธีแล้วไม่สามารถ

ขยับเขยื้อนหรือถอนขึ้นได้ จึงโปรดให้สร้างเจดีย์ครอบไว้ เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความมั่นคง คติความเชื่อเช่นนี้น่าจะส่งผลต่อ กษัตริย์ชาวพุทธตลอดหัวเมืองเหนือทั้งสิ้น ทั้งปวงก็เป็นได้

ด้านตำนานเขาอินทิลได้กล่าวที่มา และความสำคัญไว้ว่า พระอินทร์ได้มีพระบัญชาให้ยักษ์กุมภภัณฑ์สองตนนำเอาเสาอินทิล “หามลงมาไว้เหนือแท่นอันประเสริฐ แล้วหื้อเขาทั้งหลายได้สักการบูชาทั้งวันแฉะ อย่าหื้อขาดเทอะ ที่นั่นไทยและลาวทั้งหลาย เขาก็ชวนกันสักการบูชา ด้วยข้าวตอกดอกไม้เทียนทั้งวันบ่หื้อขาดสักวัน เยียดตั้งพระอินทร์หากส่งลงมานั้นแท้แล”

หลักฐานดังกล่าวข้างต้น น่าจะเป็นการช่วงชิงอำนาจกันระหว่างพราหมณ์กับพุทธเป็นแน่

นอกจากพุทธศาสนาแบบเถรวาทแล้ว พุทธศาสนาสายมหายานก็เป็นที่ยึดกันดีของชาวเมืองเหนือ ก่อนการสถาปนาอาณาจักรล้านนา ส่วนมหายานจะเข้ามาสู่หัวเมืองเหนืออย่างไรนั้นคงไม่สามารถพิสูจน์ได้ คติความ

เชื่อหลายอย่างของมหายานได้ผสมแทรกกับคติความเชื่อดั้งเดิม จนกลายเป็นประเพณีอันโดดเด่น เช่น ประเพณีทานตุ่ง ประเพณีใส่บาตรเพ็งพุทธ พิธีกรรมเลี้ยงผีปู่แสะย่าแสะ ประเพณีสืบชาติตา ประเพณีส่งนพเคราะห์ และประเพณีขึ้นท้าวจตุโลกบาล เป็นต้น

ส่วนการนับถือผีนั้นน่าจะเป็นอีกความเชื่อหนึ่งซึ่งชาวลัวะให้ความสำคัญ เห็นได้การนับถือดอยสุเทพในฐานะเป็นสถานสถิตดวงวิญญาณของบรรพบุรุษ ชาวลัวะทุกรูปนามต่างพากันเช่นสรวงบูชามีได้ขาด ตรงนี้เห็นว่าน่าจะรับคติเรื่องเขาพระสุเมรุราชของพราหมณ์มาอีกที แล้วผสมกลมกลืนกับความเชื่อดั้งเดิมของตน

อย่างไรก็ตาม ทั้งพราหมณ์พุทธและมีต่างอยู่เคียงข้างกันตลอดมา

ขณะที่ชาวลัวะกำลังอยู่ร่วมกันฉันทันพื้นน้อมอัญแห่งหัวเมืองละโว้ตอนใต้ ก็เคลื่อนย้าย

พลขึ้นเหนือเข้ามายึดครองดินแดนน้อยใหญ่ โดยมีผู้นำนามว่า **พระนางจามเทวี** อันว่านางพญาผู้นี้เป็นชาวมอญนับถือพระพุทธศาสนาเถรวาท เห็นจะเป็นสายเถรวาทแบบเมืองหงสาวดี เพราะภายหลังต่อมาเมื่อโรคห่าระบาดทั่วเมืองหริภุญชัย กษัตริย์ได้อพยพชาวบ้านหนีไปอาศัยเมืองหงสาวดีหลายปี

พระนางจามเทวีนั้นสามารถเข้าตีเมืองหริภุญชัยของพวกลัวะได้ แล้วขยายดินแดนไปอีกหลายเมือง เช่นเมืองเขลางค์นคร เป็นต้น แม้จะนับถือพระพุทธศาสนาแบบเถรวาท แต่พระนางก็ศรัทธาฤๅษีหรือพราหมณ์เช่นเดียวกัน สังเกตได้จากผู้ที่ออกแบบสร้างเมืองหลายต่อหลายเมืองคือฤๅษีนั่นเอง พราหมณ์พวกนี้เห็นทีคงเป็นชาวอินเดีย ที่เดินทางเข้ามาติดต่การค้าขายกับคนไทยเป็นแน่ และน่าจะเดินทางขึ้นเหนือเพื่อการค้า และประกาศศาสนาแห่งตน

การสร้างบ้านแปลงเมืองของพระนางจามเทวีนั้น เห็นว่าน่าจะอิงอาศัยคติความเชื่อหลายอย่างเพื่อสร้างความยิ่งใหญ่แก่อาณาจักรแห่งตน โดยพยายามประสานกลมกลืนคติความเชื่อเหล่านั้นให้เป็นเนื้อเดียวกัน อย่างน้อยก็ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สิ่งหนึ่งที่เห็นได้ชัดคือ ระบบโหราศาสตร์ สังเกตได้จากคร่าวสร้างเมืองหริภุญชัยนั้น นอกจากถือตามคติความเชื่อแบบพราหมณ์แล้ว พระนางจามเทวียังได้สร้างวัดประจำเมืองขึ้น ๔ วัด ได้แก่ ๑. วัดอรุณญิก-กรรมมาราม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ๒. วัดอาพัทธาราม ตั้งอยู่ทางทิศเหนือ ๓. วัดมหาวนาราม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตก และ ๔. วัดมหารัดาราม ตั้งอยู่ทางทิศใต้

การสร้างวัดประจำสี่ทิศเช่นนี้เสมือนเป็นพุทธปราการปกป้องคุ้มครองเมือง

อีกประการหนึ่ง พระพุทธศาสนาแบบพุกามก็มีอิทธิพลต่อหัวเมืองน้อยใหญ่บริเวณนี้ไม่น้อย ความเชื่อเหล่านี้ น่าจะผสมผสานกลมกลืนกัน จนยากที่จะแยกแยะได้ชัดเจนว่าส่วนใดมาจากพม่า ส่วนใดเป็นของแท้ดั้งเดิมของชาวลัวะหรือเถรวาทแบบพระนางจามเทวี

แต่สิ่งหนึ่งที่ยืนยันได้อย่างชัดเจนคือ ความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์มหาทักษา ซึ่งพม่าโดดเด่นกว่าใครในบรรดาดินแดนอุษาคเนย์ และชาวหัวเมืองเหนือ น่าจะได้รับอิทธิพลมาทอดหนึ่ง ความเชื่อแบบโหราศาสตร์มหาทักษานี้เอง เป็นต้นเค้าให้เกิดมีคาถาพระอรหันต์ ๘ ทิศ

ผู้เขียนคิดเอาเองคนเดียวว่า คาถาพระอรหันต์ ๘ ทิศ น่าจะมาจากความกลมกลืนกันอย่างลงตัวระหว่างโหราศาสตร์มหาทักษากับคติความเชื่อของพุทธศานามหายาน

อย่าลืมว่าการสร้างบ้านแปลงเมืองนั้น จำเป็นต้องอาศัยโหราศาสตร์มหาทักษา ฤกษ์หลายท่านไม่ว่าจะเป็นวาสุเทพฤกษ์หรือสุกกทันตฤกษ์ ล้วนใช้คัมภีร์นี้เป็นแนวทางในการสร้างเมือง ก่อนที่จะแพร่หลายเข้าสู่วัด ซึ่งกลายมาเป็นความเชื่อในการสร้างศาสนสถานในภายหลัง

ส่วนพระคาถาอรหันต์ ๘ ทิศ ดูเหมือนจะมีความโน้มเอียงไปทางความเชื่อมหายาน อย่างน้อยก็พบเห็นพระคาถาในลักษณะเช่นนี้หลายแห่ง ซึ่งรู้จักกันดีในชื่อว่าธารณี หากเราตรวจสอบเนื้อหาในพระคาถาอย่างละเอียด จะเห็นถึงการจัดวางตำแหน่งพระสาวกอรหันต์สำคัญตามทิศานุทิศ ไม่แพ้วัสุตปุรุษมณฑลของพุทธศานามหายานเลย

ถามว่า เหตุใดจึงไม่ฟันธงลงไปว่าคาถาพระอรหันต์ ๘ ทิศ เกิดขึ้นช่วงนี้

ตอบว่า อย่าได้ด่วนใจร้อน เพราะยังมีปัจจัยอีกอย่างที่เป็นตัวตัดสินว่า คาถานี้แต่งขึ้นยุคหลัง

บทหน้าเป็นตอนสุดท้ายแห่งการตามสืบค้นหาพระคาถาอรหันต์ ๘ ทิศ เราท่านจะได้ทราบที่มาที่ไปอย่างชัดเจนมีเหตุผล จะได้หายกลางแคลงใจว่า แท้จริงแล้วคาถานี้แต่งขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด และได้รับแรงบันดาลใจมาจากที่ไหน ไม่แน่ว่าหากทราบความเป็นจริงแล้ว บางที่ท่านอาจจะไม่สวดอีกเลยก็ได้

ภาษาน่ารู้ :

ที่มาของชื่อ

ติสสะ

ธีรปัญญา

ชื่อที่นิยมตั้งกันมากที่สุดในภาษาบาลีนั้น เห็นจะเป็นชื่อ ติสสะ ชื่อนี้ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องแต่อย่างใดกับภษาจารย์รุ่นในยุคปัจจุบัน ที่ชอบเรียกผู้ที่ออกจะแหวกแนวหน่อยๆ ว่าติสส์ (ซึ่งเป็นคำย่อของภาษาอังกฤษ อาร์ติสท์ artist-ศิลปิน) เท่าที่ค้นๆ ดูได้ใกล้ๆ มีชื่อบาลียอดนิยมนี้ก็มีทั้งที่เป็นชื่อของพระโพธิสัตว์ ชื่อ **พระเจ้าศรทราติสสะ** (ก่อนหน้านี้ท่านเกิดเป็นคนเซ่ใจได้ถวายสลากภัตแก่สงฆ์) ซึ่งหลังจากที่ได้บำเพ็ญบารมีจนเต็มบริบูรณ์แล้วก็ได้มาเกิดในพระชาติสุดท้ายเป็นพระพุทธเจ้าของเราในที่สุด หรือเป็นชื่อของพระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งที่จะมาตรัสรู้ในมหันตภัปในอนาคตกาลข้างหน้า ชื่อ **พระพุทธเจ้าติสสะ** (ในสมัยพุทธกาลนี้ ท่านผู้นั้นก็คือช่างนาฬาคีรีนั่นเอง) ชื่อจริงของพระมหาอัครสาวกของพระพุทธเจ้าในสมัยของพวกเราก็คือ **พระอุปติสสะ** (หรือที่เรารู้จักกันในนามของพระสารีบุตร) **พระนิคมวาสิติสสะ** พระติสสะผู้อยู่แต่ในนิคมผู้มีความปรารถนาน้อย **สามเณรติสสะ** ที่เป็นผู้มีลาภมากมาตั้งแต่เป็นสามเณร ท่านได้ชื่อว่า **ปิณฑปาตทายก-**

ติสสะ **กัมพลทายกติสสะ** และ **วนวาสิติสสะ** ตามลำดับ **พระมณิการกุกติสสะ** พระติสสะที่เข้าสู่ตระกูลนายช่างแก้ว แล้วถูกนายช่างแก้วบีบที่ศีรษะด้วยความเข้าใจผิดว่าท่านขโมยแก้วมณี จนมรณภาพ (จริงๆ แล้วท่านเห็นนกกระยางกลืนกินแก้วมณีลงไป แต่ท่านไม่บอก เพราะเป็นห่วงว่านายช่างจะฆ่าท่าน แต่ภายหลังที่นกได้ตายแล้วท่านจึงได้บอก) **พระติสสทหระ** พระติสสะหนุ่มที่ถูกจิกจู้จี้ไม่ว่าอาหารน้อยหรือมากอย่างไร หาเรื่องตีได้ทุกอย่าง **พระติสสเถระ** ที่เกิดในสกุลกษัตริย์ เป็นพระญาติของพระศาสดา บวชเมื่อแก่ ชอบไปนั่งที่กลางศาลาให้พระอาคันตุกะที่ผ่านมาไหว้ พระพุทธเจ้าทรงตกเตือนก็ไม่ยอมฟัง ดื้อดึง จนพระพุทธเจ้าต้องยกอดีตชาติตอนที่พระติสสเถระเกิดเป็นเทวดาอบสที่ดื้อดึงไปสาปนารทดาบส (พระโพธิสัตว์) ผู้ไม่มีความผิด จนเกือบเอาตัวไม่รอดเพราะความดื้อดึงนั้น **พระปุตติคัตติสสะ** พระติสสะที่มีกายเน่า ที่พระพุทธเจ้าทรงเสด็จไปดูแล พยาบาลและทรงเทศน์ให้ฟังจนได้บรรลุพระอรหัตตผลก่อนมรณภาพ **พระโลก-**

ติสสะ พระติสสะผู้มีลาภน้อยที่ไม่เคยได้ทานอะไรอิ่มท้องจนตลอดชีวิต เนื่องจากกรรมเก่าในอดีตชาติที่เคยเอาอาหารพระอรหันต์เถระไปทิ้งเพราะความอิจฉา **พระ (อุกา) ติสสะ** พระติสสะที่อาลัยในจีวรใหม่ที่ยังไม่ได้ใส่ หลังจากมรณภาพแล้วไปเกิดเป็นตัวละคร (อุกา) อยู่ ๗ วัน **พระประธานติสสะ** พระอาจารย์ที่คอยแต่บอกพระลูกศิษย์ให้ปฏิบัติแต่ตัวเองกลับหลบไปนอน จนพระพุทธรูปเจ้าต้องตรัสพระคาถาเตือนว่า สอนผู้อื่นอย่างไร ก็ควรปฏิบัติเองให้ได้เช่นนั้น เพราะการฝึกตนนั้นทำได้ยาก **พระประธานกัมมิกติสสะ** ผู้ไม่ยอมไปทำความเพียรในป่ากับเพื่อนๆ จนเพื่อนที่ไปทั้งหมดบรรลุพระอรหันต์แล้วกลับมาทูลคุณที่ตนได้แต่พระศาสดา พระองค์ทรงทำปฏิสันถารปราศรัยด้วยอย่างน่าปลื้มใจ พระติสสะนี้เกรงกระหม่อมจะได้รับค่าเช่นนั้นบ้าง เลยตั้งทำความเพียรในคิณนั้นเอง เติบจนกรมไปจนสว่าง ว่างจัดเข้าล้มลงขาหัก เอ็ดตะโรพวกเพื่อนพากันมาดูจัดแจงหาพญูกยารักษา จนสาย เลยไปในที่นิมนต์ไม่ทัน พระศาสดา จึงได้ตรัสรูดมัญชุชาตแล้วสรุปด้วยคาถาว่า “บุคคลยังหนุ่มแน่น สมบูรณ์ด้วยพลังกำลัง ไม่ขยันหมั่นเพียร ในเวลาที่ควรขยัน แต่กลับเกียจคร้านกินๆ แล้วก็นอน มีจิตประกอบด้วยมิจฉาวิตก ๓ อย่างมีกามวิตกเป็นต้นอันจมลง ย่อมไม่ประสบอริยมรรคที่ควรเห็นด้วยปัญญา” ๖ **พระปัพพการวาลิติสสะ** พระติสสะผู้บำเพ็ญสมณธรรมที่เงื่อมเขาแห่งหนึ่งในถ้ำนั้นมีเทวดาแม่ลูกอ่อนอยู่ก่อนเกิดความรำคาญอึดอัด จึงหาเลสไล่ทางอ้อมโดยไปสิงบุตรชายของอุบาสิกาแล้วส่งอุบาสิกาให้ขอเครื่องยาจากพระเถระมาทำยารักษา นางไม่รับ จึงผ่อนลงมาให้ขอน้ำล้างเท้ามารด

นางก็ทำอย่างนั้น ครั้นพระเถระกลับมาที่ถ้ำ เทวดากล่าวว่า ท่านหมอใหญ่ อย่าเข้ามา พระเถระปฏิเสธการเป็นหมอ เทวดาจึงเอ่ยเรื่องน้ำล้างเท้ารดเด็ก ท่านตรวจดูศิลปะเห็นว่าการทำเช่นนั้นไม่จัดเป็นหมอ เห็นศิลปะของตนบริสุทธิ์จำเดิมแต่บวชมา เกิดปีติยินดี ชมปีตินั้นแล้วสำเร็จเป็นพระอรหันต์ และองค์สุดท้ายที่ชื่อติสสะในยุคพุทธกาลก็คือ **พระ (ปวิเวก) ติสสะ** ที่ปลีกวิเวกไม่ยอมพูดจา กับหมู่คณะเพื่อเร่งทำความเพียรให้บรรลุพระอรหันต์ผลก่อนที่พระพุทธรูปเจ้าจะปรินิพพาน เมื่อเพื่อนพระภิกษุไปฟ้องพระพุทธรูปเจ้า พระองค์ตรัสเรียกมาถามแล้วก็ตรัสสรรเสริญว่าใครที่จะบูชาเราควรทำแบบพระติสสะนี้

หลังสมัยพุทธกาลชื่อนี้ก็เป็นที่ยอมรับเรื่อยกันมาจนถึงสมัยพระเจ้าอโศกก็มี **พระโมคคัลลิตุตรติสสะเถระ** ที่เป็นหัวหน้าพระอรหันต์ในการนำการสังคายนาพระไตรปิฎกขึ้นเป็นครั้งที่ ๓ และเป็นคนแต่งคัมภีร์สำคัญ คัมภีร์หนึ่งในพระอภิธรรม ๗ คัมภีร์คือ กถาวัตถุ เพื่อแยกธรรมะที่ไม่ตรงหลักของเถรวาทออกไป ชำระสงฆ์ให้บริสุทธิ์จากมิจฉาวิถีสวนชื่อพระติสสะที่มีมาในชั้นอรธกถาก็มีมิใช่น้อย โดยเฉพาะพระติสสะที่ข่มกามฉันทะนิรวณโดยวิธีต่างๆ กัน จนบรรลุพระอรหันต์ในที่สุด มีตัวอย่างดังนี้ :

พระมัลลติสสะ ผู้เคยเป็นพรานทำปาณาติบาตไว้มาก วันหนึ่งหลงไปที่วัดป่าแห่งหนึ่งทั้งๆ ที่หิวน้ำมาก แต่ก็ไม่สามารถดื่มน้ำบรรเทาความกระหายได้เพราะผลของกรรม จึงสลดสังเวชออกบวชกับ **พระจูฬบิณฑปาตติสสะเถระ** วันหนึ่งเกิดกระสันอยากสึก พระเถระจึงแสดงฤทธิ์นำเอาสะเก็ดไฟจากอเวจีมาให้ดู พระมัลลติสสะ จึงเลิก

คิดอยากสึก แต่ตั้งใจหาวัตรปฏิบัติมาข่มกามฉันทะและความง่วง โดยทำไปไม่ให้ชุ่มน้ำวางไว้บนศิระชะ นั่งเอาเท้าแช่น้ำ เพราะกลัววัตรจะเสื่อม วันหนึ่งทำวัตรตลอด ๒ ยาม เมื่อเริ่มจะหลับ ในเวลาใกล้รุ่ง จึงนั่งวางไปไม่สดไว้บนศิระชะ เมื่อสามเณรกำลังท่องบ่นอรุณวตีสุตระอยู่ว่า จงพากเพียร พยายาม บากบั่น ในพระพุทธศาสนา จงกำจัดกองทัพอของมฤตยูเหมือนกฤษณากำจัดเรือนไม้อ่อนะนั้น ผู้ใดไม่ประมาทในพระธรรมวินัยนี้ อยู่ จักละชาติสังสาร ทำที่สุดทุกข์ได้ จึงเกิดปีติขึ้นว่า คำนี้จักเป็นคำที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสโปรดภิกษุผู้ปรารถนาความเพียรเช่นกับเรา ดังนี้แล้วทำมานให้บังเกิด กระทำมานั้นนั่นแล ให้เป็นบาทแล้ว ดำรงอยู่ในอนาคามีผล พยายามสืบๆ ไปก็บรรลุพระอรหัตต์พร้อมด้วยปฏิสัมภิทา พระติสสเถระ ผู้เข้าไปภายในบ้านในเวลาภิกขาจาร ได้แลเห็นวิสภาคามณ (ผู้หญิง) ท่านเกิดความระอาขึ้น ท่านทำท่าที่ยืนอยู่อย่างนั้น ไม่ให้เคลื่อนไหวไปไหน เทช่าวยาคุณในบาตรของตนลงในบาตรของภิกษุหนุ่ม ผู้เป็นอุปัชฌาย์ คิดว่า ความวิตกนี้เมื่อเพิ่มมากขึ้นจักทำให้เราให้จมลงในอบาย ๔ จึงกลับจากที่นั่น ไปยังสำนักของอาจารย์ ไหว้แล้วกล่าวว่า พยาธิอันหนึ่งเกิดขึ้นแล้ว ผมไม่สามารถจะเยียวยายมันได้ ให้พระอาจารย์ให้อุเทศ และบอกอสุภกรรมฐาน ทำความเพียรข่มกิเลสได้ด้วยอำนาจคันถะ ไม่นานก็บรรลุ

พระอรหัตผล พระมหาติสสเถระ ได้สมาบัติ ๘ ตั้งแต่เวลาที่มีพรรษา ๘ ท่านกล่าวธรรมะได้ใกล้เคียงอริยมรรค เพราะการเรียนรู้และการสอบถาม และเพราะกิเลสที่ถูกข่มไว้ด้วยสมาบัติไม่ฟุ้งขึ้น แม้ในเวลาที่ท่านมีพรรษา ๖๐ ก็ไม่รู้ตัวว่าตนยังเป็นปุถุชน จนลูกศิษย์ที่เป็นพระอรหันต์ต้องมาช่วยโดยให้พระเถระเนรมิตรูปหญิง แล้วให้แลดูรูปหญิงที่ตนเนรมิตขึ้น พระติสสเถระเกิดความกำหนัดขึ้นในเวลานั้น จึงรู้ตัวว่ายังเป็นปุถุชน นั่งกระโหย่งขอกรรมฐานในสำนักของลูกศิษย์ ลูกศิษย์บอกกรรมฐานอสุภะแก่พระเถระแล้ว ไม่นานท่านก็ได้บรรลุพระอรหัตต์พร้อมด้วยปฏิสัมภิทา พระติสสเถระในจิตตลบรรพตบวชได้ ๘ พรรษาเกิดความอยากสึก พระเถระออกอุบายให้ท่านวกรรม (งานก่อสร้าง) พร้อมไปกับการเรียนอุเทศ และปริกรรมกรรมฐาน พอเสร็จแล้ว พระเถระกล่าวว่า ท่านทำงานนี้ได้โดยยาก วันนี้ท่านจงอยู่ในที่นี้เสียวันหนึ่งเถิด พระติสสเถระเข้าไปยังที่เรือนนั้นนั่งสมาธิ รำลึกถึงกรรมที่ท่านทำ เมื่อคิดว่าการชวนขวายเป็นที่ถูกใจ เรา

กระทำแก่พระอุปชฌาย์แล้ว ปีติเกิดขึ้นใน
ภายใน ท่านข่มปีตินั้นได้แล้ว เจริญวิปัสสนา
ก็บรรลุพระอรหัตตอันเป็นผลเลิศ พระติสสะ
เถระเหล่านี้จึงเป็นกัลยาณมิตรสำหรับผู้ที่
ต้องการกำจัดกามฉันทะนิวรรณ์ โดยท่านได้
เป็นตัวอย่างในเรื่องต่างๆ ตามที่ว่ามา

บทความนี้เราจะมาสันนิษฐานกันว่าที่มา
ของคำว่าติสสะนี้ จะเป็นมาอย่างไร ขออย่าว่า
เป็นแค่ข้อสันนิษฐานเท่านั้นเพราะยังไม่เคย
เห็นตำราไวยากรณ์ที่ไหนเขียน ส่วนมากใน
ตำราก็จะบอกเพียงแค่ว่าเป็นรูปหีนาม ห้าม
วิเคราะห์ (คือเป็นชื่อเฉยๆ ไม่มีความหมาย)
แต่ความที่ผู้เขียนเป็นคนชอบวิเคราะห์จึงไม่
พอใจที่จะหยุดอยู่แค่นั้น จะขอโอกาสเสนอ
ความเป็นไปได้ของชื่อนี้ ดังนี้ :

ลองจินตนาการกันว่า เราเป็นชาวมคธ
พูดกันด้วยภาษาบาลี เวลาเราเห็นเด็กเกิดใหม่
คำถามแรกที่มีมักจะถามก็คือ

“โก นามโส” (เขาชื่ออะไร ?)

ที่นี้พ่อหรือแม่ของเด็กก็จะตอบว่า

“ติสส นาม” (เขาชื่อ ติ) ประโยคนี้
ถ้าแปลโดยพยัญชนะก็จะได้ว่า นาม ชื่อ อสส
ของเขา ติ คือ ติ ทำไมให้ชื่อเด็กว่า ติ ? ขอ
สันนิษฐานว่าเมื่อพ่อแม่ยังไม่ทันได้คิดก็จะตอบ
ไปตามลำดับของหน่วยครอบครัวที่ประกอบ
กันขึ้นมา คือนับพ่อเป็นคนี่ ๑ นับแม่เป็น
คนี่ ๒ และเด็กเกิดใหม่นี้จึงเป็นคนี่ ๓ จึง
ตอบไปว่า ติ (แปลว่า ๓) ธรรมเนียมโบราณ
มักจะรอให้เด็กรอดชีวิตก่อนสักสัปดาห์หนึ่ง
ค่อยตั้งชื่อ สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะอัตรา
การตายภายในสัปดาห์แรกของเด็กแรกเกิดยัง
สูงอยู่ พ่อแม่จึงมักไม่ได้เตรียมตั้งชื่อลูกไว้
ก่อนเหมือนในสมัยปัจจุบันนี้ในประโยค

เดียวกันว่า “ติสส นาม” นี้ ถ้าจะแปลดังนี้
ว่า นาม ชื่อ (ว่า) ติสส ติสสะ อย่างนี้ก็
กลายเป็นว่า จริงๆ ตั้งใจจะตั้งว่า ติ แต่
รูปประโยคของบาลี กลายเป็น ติสส ก็ได้
ความหมายเหมือนเดิม และดูจะไพเราะกว่า
ด้วย ไม่ห้วนในแง่การออกเสียง จึงใช้เป็นชื่อ
“ติสสะ” เรื่อยมาถ้าสมมุติฐานนี้เป็นจริง
คนที่ชื่อติสสะก็น่าจะเป็นลูกชายคนโต อาจ
จะเปรียบได้กับที่บ้านเรามักจะเรียกลูกชายคน
โตว่า “ต้น” ก็ได้ เพราะเกิดเป็นลำดับแรก
(แต่จะเห็นได้ว่าเขานับเด็กเป็นส่วนหนึ่งของ
ครอบครัวจึงได้เป็นคนี่สาม ไม่ใช่คนี่เป็น
คนแรกในวิธีคิดแบบบ้านเรา) ที่นี้ถ้าย้อนไปดู
ข้อมูลเบื้องต้นสมมุติฐานนี้ก็พอจะมีทางเป็น
ไปได้ ประวัติของพระติสสะทั้งหลายเท่าที่ค้น
ได้ในพระธรรมบทบ้างจากที่อื่นบ้าง พระ-
อุปติสสะ (พระสารีบุตร) ก็เป็นลูกชายคนโต
สามเณรติสสะที่ได้ชื่อภายหลังว่าปิณฑปาต-
ทายกติสสะ กัมพลทายกติสสะ และ วนวาสี-
ติสสะก็น่าจะเป็นลูกชายคนโต พระติสสะที่
ทูลทำตนเองตั้งเรื่องที่จะเล่าต่อไปก็เป็นลูกชาย
คนโต พระโมคคัลลีสีบุตรติสสะตามประวัติก็
เป็นลูกชายคนโต ส่วนพระติสสะเถระองค์อื่นๆ
ไม่ได้มีประวัติที่บอกไว้ในตอนเด็กที่ชัดเจน
จึงไม่อาจทราบได้แน่ว่าเป็นลูกชายคนโตหรือ
ไม่ มีองค์หนึ่งที่ชื่อติสสะในเถระคาถาที่สละ
ราชสมบัติออกบวช ก็แสดงว่าเป็นราชบุตร
องค์โตเช่นกัน ส่วนพระพุทธเจ้าทุกพระองค์
นั้น ก็เป็นที่รู้กันว่า ต้องเป็นลูกชายคนเดียว
(แม้ว่าจะมีน้องชายต่างมารดา) ตามหลัก
ฐานเท่าที่มี พระพุทธเจ้าที่ชื่อติสสะมี ๒
พระองค์ (องค์หนึ่งในอดีตกับ องค์หนึ่งใน
อนาคตกับ) ต่างก็เป็นพระพุทธเจ้าองค์แรก
ที่มาตรัสรู้ในภavnันๆ ทั้งสิ้น

มัดทกัปป ได้มีพระพุทธเจ้า ๒ พระองค์ - ๙๒ กัปปที่แล้ว

๑ พระติสสะพุทธเจ้า

๒ พระปุสสะพุทธเจ้า

สารกัปป ได้มีพระพุทธเจ้า ๑ พระองค์ - ๙๑ กัปปที่แล้ว

๑ พระวิปัสสิพุทธเจ้า

มัดทกัปป ได้มีพระพุทธเจ้า ๒ พระองค์ - ๓๑ กัปปที่แล้ว

๑ พระสิขีพุทธเจ้า

๒ พระเวสสภูพุทธเจ้า

ภัทรกัปป มีพระพุทธเจ้า ๕ พระองค์ - กัปปปัจจุบัน

๑ พระกกุสันธะพุทธเจ้า

๒ พระโกนาคมนะพุทธเจ้า

๓ พระกัสสปะพุทธเจ้า

๔ พระโคตมะพุทธเจ้า (องค์ปัจจุบัน)

๕ พระเมตไตรยะพุทธเจ้า

มัดทกัปป จะมีพระพุทธเจ้า ๒ พระองค์ - กัปปอนาคต

๑ พระรามพุทธเจ้า (พระราม)

๒ พระธรรมราชาพุทธเจ้า (พระเจ้าปเสนทิโกศล)

สารกัปป จะมีพระพุทธเจ้า ๑ พระองค์ - กัปปอนาคต

๑ พระธรรมสามีพุทธเจ้า (พญามาราริราช)

มัดทกัปป จะมีพระพุทธเจ้า ๒ พระองค์ - กัปปอนาคต

๑ พระนารทะพุทธเจ้า (อสุรินทราหู)

๒ พระรังสีมุนีพุทธเจ้า (โสณพราหมณ์)

มัดทกัปป จะมีพระพุทธเจ้า ๒ พระองค์ - กัปปอนาคต

๑ พระเทวเทพพุทธเจ้า (สุภพราหมณ์)

๒ พระนรสีหะพุทธเจ้า (โตเทยพราหมณ์)

มัดทกัปป จะมีพระพุทธเจ้า ๒ พระองค์ - กัปปอนาคต

๑ พระติสสะพุทธเจ้า (ช่างนาฬาคีรี)

๒ พระสมังคละพุทธเจ้า (ช่างปาลีไลยกะ)

คำสันนิษฐานเช่นนี้จะเข้าที่หรือไม่อย่างไร
ช่วยฝากไว้พิจารณาด้วย

ก่อนจบบทความนี้ ขอยกเอาเรื่องของ
พระติสสะผู้ทูปเท้ามาเล่าให้ฟังกัน

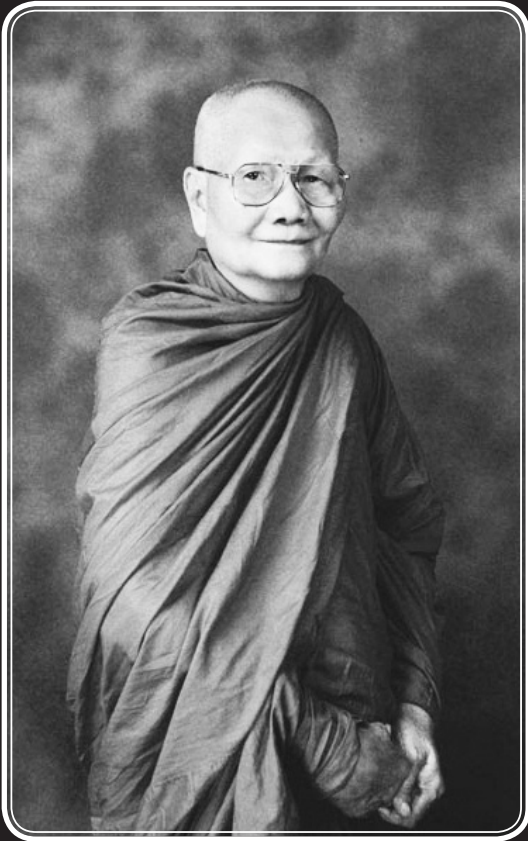
เรื่องนี้มาจากอรรถกถามหาสติปัฏฐานสูตร
เล่ากันว่า ในกรุงสาวัตถี บุตรชายคนโตของ
กุญ्หมพีคนหนึ่ง ชื่อติสสะ ละครัพย์ ๔๐ โภก
ออกบวชโดดเดี่ยวอยู่ในป่าห่างไกลหมู่บ้าน

ภริยาของน้องชายท่าน ส่งโจร ๕๐๐ ให้ไป
ฆ่าท่านเสีย เพื่อหวังให้มรดกตกแก่น้องชาย
ซึ่งเป็นสามีของตน พวกโจรไปล้อมท่านไว้
ท่านจึงถามว่า ท่านอุบาสกมาทำไมกัน พวก
โจรตอบว่า มาฆ่าท่านนะซี ท่านจึงพูดขอร้อง
ว่า ท่านอุบาสกทั้งหลาย โปรดยึดเอาตัวอาตมา
ไว้เป็นประกัน ให้ชีวิตอาตมาสักคืนหนึ่งเถิด
พวกโจรกล่าวว่า สมณะ ใครเล่าจักค้าประกัน
ท่านในฐานะอย่างนี้ได้ พวกเรารับเงินมาแล้ว
ก็ต้องฆ่าท่านละ พระเถระจึงจับหินก้อนใหญ่
ทุบกระดูกขาทั้งสองข้างจนแหลก แล้วกล่าว
ว่าประกันพอไหม เหล่าโจรพวกนั้นรอดู แต่
ก็ยังไม่หลบไป ก่อไฟนอนเสียที่ใกล้จกรม
พระเถระข่มเวทนาพิจารณาศีล อาศัยศีลที่ตน
รักษามาอย่างบริสุทธิ์ ก็เกิดปีติและปราโมทย์
ลำดับต่อจากนั้น ก็เจริญวิปัสสนา ทำสมณ
ธรรมตลอดคืน ในยามทั้งสาม พออรุณขึ้น ก็
บรรลुพระอรหัต จึงเปล่งอุทานว่า

อุโภ ปาทานิ ภินทิตวา สัญญะมิสสามิ โว อะหัง
อัญญิยามิ หารายามิ สระคะมะระณัง อะหัง
เอวาหัง จินตะยิตวานะ ยะถาภูตัง วิปัสสิสัง
สัมปัตเต อะรุณุคัมหิ อระหัตตัง อะปาปณัง ฯ

ทุบสองเท้าทั้งคู่ พวกโจรดูก็ตกลง
อึดอัดมานานนม แดกกายลงพร้อมรักลวง
เราคิดได้อย่างนั้น เห็นชดพลันซึ่งกายกลวง
เบิกฟ้าอรุณสว่าง ทุกข์ทั้งปวงก็สิ้นเอย ฯ

เรื่องพระติสสะที่เล่ามานี้หวังว่าคงเหมาะ
สำหรับเริ่มต้นปีใหม่นี้ ชื่อของท่านและบท
เรียนในชีวิตของท่าน ยังคงเป็นแบบอย่าง
และแรงบันดาลใจให้กับพวกเราจนถึงทุกวันนี้
ขอให้พวกเราตั้งใจทำปีใหม่ของเราให้ดีด้นสัย
ของท่านติสสะไปบ้าง สักนิดก็ยังดี

ในกระแสดังกล่าว :

หลวงพ่อจรัญ สุปฏิปันโน แห่งสิงห์บุรี

กองบรรณาธิการ

เพื่อเป็นเครื่องเจริญสติ ซึ่งส่งผลทำให้มีการตีพิมพ์คาถาพาหุงมหากากันอย่างแพร่หลายในช่วงหลายต่อหลายปีที่ผ่านมา จนอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีใครในประเทศไทยไม่รู้จักพระคาถาบทนี้เลยก็ว่าได้

ขณะที่วัดอัมพวัน ซึ่งได้รับการพัฒนาจากหลวงพ่อให้มีความสงบเรียบร้อย เหมาะแก่การเจริญภาวนาก็เนื่องแน่นไปด้วยพุทธศาสนิกชนที่พร้อมใจกันเดินทางไปศึกษาธรรมะจากหลวงพ่อ และปฏิบัติธรรมกับหลวงพ่ออย่างไม่ขาดสาย ยิ่งในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ด้วยแล้วจำนวนยิ่งมากเป็นพิเศษ โดยก่อนที่หลวงพ่อกับภรรยาจะเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช ทุกๆ วัน ช่วงเวลาประมาณสิบโมงเช้า และบ่ายสองโมงหลวงพ่อกับภรรยาจะออกมาให้พรและพบปะกับญาติโยมเป็นกิจวัตร

เรื่องจากหนังสือชีวประวัติ

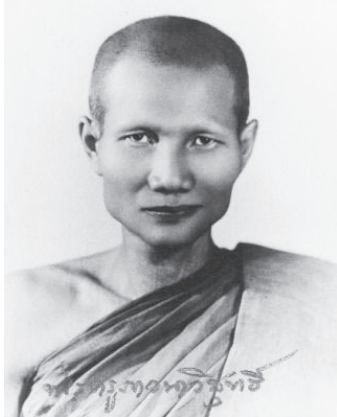
หลวงพ่อจรัญเกิดในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗) เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๔๗๑ เวลา ๗.๑๐ น. ปีมะโรง ณ ตำบลม่วงหมู่ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี เป็นบุตรคนที่ ๕ ในจำนวน ๑๐ คน ของนายแพ และนางเจิม จรรย์รักษ์

หนังสือชีวประวัติหลวงพ่อจรัญกล่าวถึงชีวิตช่วงเยาว์วัย เด็กชายจรัญอาศัยอยู่กับยายวัย ๘๐ ปี ณ เรือนทรงไทยหลังใหญ่ ติดลำน้ำลพบุรี ได้รับการเลี้ยงดูอย่างมีวินัย รู้จัก

พระธรรมสิงหบุราจารย์ (จรัญ ฐิตธมฺโม) หรือที่รู้จักกันในนาม **'หลวงพ่อจรัญ'*** เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี ได้ถึงแก่มรณภาพแล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ สิริรวมอายุ ๘๗ ปี นั้น ถือเป็นกาลสูญเสียพระดีที่น่ากราบ ในยุคนี้สมัยนี้ไปอีกรูปหนึ่ง

หลวงพ่อจรัญเป็นพระที่มีชื่อเสียง มีลูกศิษย์ลูกหาที่ศรัทธาในแนวทางการสอนอยู่ทั่วประเทศ โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาจิตใจคนด้วยการทำวิปัสสนากรรมฐาน ด้วยหลักสติปัฏฐาน ๔ แบบพองหนอ-ยุบหนอ ตลอดรวมไปถึงการสั่งสอนเรื่องกฎแห่งกรรม โดยยกเหตุการณ์ที่ประสบขึ้นมาเป็นอุทาหรณ์อยู่เสมอ ที่สำคัญคือ หลวงพ่อยังเป็นผู้ที่ส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนหมั่นสวดมนต์ด้วยพุทธชัยมงคลคาถา หรือคาถาพาหุงมหากา

หน้าที่ของตน เข้ามืดของทุกวัน ยายจะลุกขึ้น สวดมนต์ภาวนา เป็นเวลา ๑ ชั่วโมง ส่วน ด.ช.จรัญ จะลุกขึ้นก่อไฟหุงข้าวให้ยายใส่บาตร ช่วยงานยายให้เสร็จสรรพแล้วจึงไปโรงเรียน วัดพรหมสาคร

ในวัยที่กำลังเรียนหนังสือ เด็กชายจรัญ ไม่เคยสนใจเรียนหนังสือเลย มักชวนเพื่อนๆ ไปยิงนกตกปลา ถูกย้ายโรงเรียนหลายแห่ง เพราะทางโรงเรียนทนความประพฤติของเด็กชายจรัญไม่ไหว ทั้งๆ ที่ยายพร่ำสอนแต่สิ่งดีๆ ให้เด็กชายจรัญ แต่เขากลับไม่เคยรับฟังอย่างใส่ใจเลย

ครั้งหนึ่งยายให้เอาข้าวไปถวายพระแทน เพราะยายไม่ค่อยสบาย ระหว่างทางเจอเพื่อนนักเรียนที่สร้างวีรกรรมหนีโรงเรียนด้วยกันมา เพื่อนบอกว่า ยังไม่ได้กินข้าวเลย เด็กชายจรัญ ก็นึกไปว่าจะเอาไปให้พระทำไม พระก็มีของกิน ตั้งเยอะแยะแล้ว เลยตั้งวงกินกันเองกับเพื่อน พอกลับถึงบ้าน ยายถามก็บอกว่า ถวายแล้ว วันต่อมาก็ทำอีก บังเอิญ อยู่มาวันหนึ่ง สมภาร ได้แวะมาเยี่ยมยายที่บ้าน ความเลยแตก ถูก ยายดุตำและตีด้วยไม้เรียว พร้อมทั้งพูดสั่งสอน... “เอ็งทำแบบนี้ มันเป็นบาป ต้องเป็นเปรตปากเท่ารูเข็มรู้ไหม”

ทุกๆ ปี ปีละ ๒ ครั้ง ยายจะจัดให้มี การเทศน์มหาชาติขึ้นที่บ้าน ลูกๆ หลานๆ ก็มาพร้อมหน้ากัน ยายจะนิมนต์พระมา ๓ รูป ขึ้นเทศน์ ๓ ธรรมาสน์ เทศน์โต้ตอบกัน เรียกว่า **เทศน์ปุจฉาวิสัชนา** เด็กๆ จะพากันวิ่งซุกซน ยายจะจับผูกขาล่ามไว้กับเสาเรือน เป็นการบังคับให้ฟังเทศน์ ด.ช.จรัญ เป็นหนึ่งในจำนวนเด็กที่ถูกผูกขาล่ามเชือกไว้ด้วย

เมื่อตอน ม.๒ เขาได้รับเงินค่าจ้าง ๑ บาท จากพวกขี่เหล่า เพื่อนำเต่า ๗ ตัวไปต้ม แนนอน เขารับค่าแล้วก่อไฟต้มน้ำจนเดือด ก่อนที่จะนำเต่าใส่ลงหม้อขณะน้ำเดือดพล่าน เต่าทั้งหมดพากันดิ้นทุรนทุรายจนหม้อแตก พวกมันตะเกียกตะกายหนีเอาชีวิตรอดเข้าไปในกอไผ่ใกล้ๆ ด.ช.จรัญ ตามไปเพื่อจะจับมัน กลับต้มอีกครั้ง แต่พบภาพที่น่าเวทนายิ่งนัก เต่าทั้ง ๗ ตัว น้ำตาไหลพราก ใช้ขาสองขา หน้าของตนปาดน้ำตาเป็นพัลวัน จึงได้ปล่อยไป โดยที่ไม่รู้ว่ากรรม ที่ได้สร้างขึ้นมานั้น จะตามมาถึงในวันข้างหน้า

อย่างไรก็ตาม จากผลกรรมที่หลวงพ่อดีการกระทำ เมื่อเข้าสู่สมณเพศท่านตั้งปณิธานแน่วแน่ว่าจะสร้างคนชาติเกลาผู้คนโดยใช้วิธีการให้การศึกษาอบรมและสอนวิปัสสนากรรมฐาน และนำผลกรรมเก่ามาสอนในหนังสือกฎแห่งกรรมด้วย

หลังจากนั้น ม.๔ หลวงพ่อได้ศึกษาวิชาต่างๆ หลากหลายแขนง ทั้งวิชาช่างกลจากอาจารย์เลื่อน พงษ์โสภณ และวิชาดนตรีจากหลวงประดิษฐ์ไพเราะ นอกจากนี้ยังเคยเข้าเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ แต่เรียนได้สามเดือนก็ลาออก เพราะเกิดเหตุวิวาทกับรุ่นพี่

หลังจากนั้น หลวงพ่อจรัญจึงเดินทางกลับมาที่บ้านเกิดที่สิงห์บุรี และนำวิชาดนตรีที่ได้

ร่ำเรียนมาประกอบอาชีพอยู่ที่อำเภอพรหมบุรี โดยออกงานดนตรีกับคณะจรรยาภักษ์ซึ่งมีอยู่เดิมจนมีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักไปทั่ว

นอกจากฝีมือทางดนตรีแล้ว หลวงพ่อจรัญยังมีฝีมือทางการเขียนหนังสือ โดยสามารถประพันธ์เรื่องนางอรพิมกับท้าวปาจิตต์ จนมีคณะลิเกขอลอกบทเพื่อนำไปแสดงเป็นลิเกหลายคณะ

หากสนใจจะติดตามประวัติและผลงานของหลวงพ่ोजรัญ จิตฺตมโม พระราชสุทธินายก มงคล วัดอัมพวัน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี สามารถเปิดดูได้ที่ www.dhammajak.net, www.jarun.org

เจ้าพระยา พระเสด็จสุเรนทราธิบดี บุคคลสำคัญ ๓๖ ด้านการศึกษา

กองบรรณาธิการ

หนังสือสมบัติผู้ดี เขียนโดยเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี (ม.ร.ว. เปีย มาลากุล) เป็นหนังสือที่ดงามด้วยประการทั้งปวง เป็นสมบัติล้ำค่าของชาติไทย เพราะได้รวมรวมวัฒนธรรมอันลุ่มลึกและสวยงามเป็นแบบอย่างไว้ทุกแง่มุม เหมาะที่จะเป็นคู่มือไว้ศึกษาและใช้อบรมกุลบุตรกุลธิดาให้มีความสุขภาพเรียบร้อย และมีคุณธรรมพื้นฐานในการดำรงชีวิต

เนื่องในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี ได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลดีเด่นทางการศึกษา ร่วมกับ ศ.ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์ อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วารสารโพธิญาณ จึงมีความยินดีที่จะนำเสนอเรื่องราวและผลงานของท่าน ณ โอกาสนี้

มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี นามเดิม หม่อมราชวงศ์เปีย มาลากุล (๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๑๐-๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๙) อดีตเสนาบดีกระทรวงธรรมการ

ประวัติ

หม่อมราชวงศ์เปีย มาลากุล เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๑๐ ในรัชสมัย

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นโอรสในพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าจรจรัสวงศ์ กรมหมื่นปราบปรปักษ์ และหม่อมเปี่ยม หม่อมราชวงศ์เปีย มาลากุล ศึกษาชั้นต้นที่โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มีเลขประจำตัวหมายเลข ๒ มีผลการเรียนดีเลิศ ซึ่งสอบได้ประโยคที่ ๒ ในจุลศักราช ๑๒๔๘ หรือ พ.ศ. ๒๔๒๙ หม่อมราชวงศ์เปีย มาลากุล เข้ารับราชการในกรมศึกษาธิการ ได้รับพระราชทานโปรดเกล้าฯ เป็น หลวงไพศาลศิลปศาสตร์ จากนั้นย้ายมารับราชการอยู่ที่กระทรวงมหาดไทย เป็นพระมนตรีพจนกิจ

ท่านได้รับการไว้วางพระราชหฤทัยจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้เป็นผู้อภิบาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระ

พระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
เสด็จไปทรงศึกษาต่อ ณ ประเทศอังกฤษ

ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตพิเศษไทย
ประจำอังกฤษและยุโรป ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๔๐-
๒๔๔๒ จากการศึกษาได้เห็นการศึกษาของ
นักเรียนไทยในต่างประเทศเป็นเวลาหลายปี
ท่านได้กราบทูลเสนอให้พระบาทสมเด็จพระ-
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปรับปรุงระบบการ
ศึกษาของไทย ร่างเป็น “โครงการการศึกษา
ในกรุงสยาม” เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ.
๒๔๔๑ และโครงการสร้างสถานศึกษาใน
ระดับอุดมศึกษา เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน
พ.ศ. ๒๔๕๓ ท่านได้รับพระราชทานโปรด
เกล้าฯ เป็นพระยาวิสุทธสุริยศักดิ์ ดำรง
ตำแหน่ง ปลัดทูลฉลองกระทรวงธรรมการ
(ปัจจุบันคือ กระทรวงศึกษาธิการ) และได้
เลื่อนเป็นเสนาบดีกระทรวงธรรมการ ในสมัย
รัชกาลที่ ๖ เมื่อวันที่อังคารที่ ๑๑ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๔๕๖

พระยาวิสุทธสุริยศักดิ์ ได้รับสถาปนาเป็น
เจ้าพระยา มีสมญาตามจารึกในสุพรรณบัฏว่า
เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี ศรีวิสุทธ
สุริยศักดิ์ อรรคพุทธศาสนนโรประการ ศิลปศาสตร์
พิศาลศึกษานุกิจ บัณฑิตยการานุรักษ์ สามัค
ยาจารย์วิบูลย์ มาลากุลบริพัตร บรมชติยราช
สวามิภักดิ์ เสมอธรรมจักรมูรธาธร ศุภกิจจา
นุสรอาชวาทยาไศรย พุทธาภิไธยรัตนธาดา
อภัยพิริยบรากรมพาหุ

เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี ถึง
แก่อสัญกรรมเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.
๒๔๕๙

ชีวิตครอบครัว

เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี สมรส
กับท่านผู้หญิงเสงี่ยม พระเสด็จสุเรนทราธิบดี
(วสันตสิงห์) มีบุตร-ธิดา ๘ คน คือ

- หม่อมหลวงปก มาลากุล
- หม่อมหลวงปอง มาลากุล สมรสกับ
หม่อมเจ้าสุรวิมลประวดี เทวกุล
- หม่อมหลวงเบนศรี มาลากุล
- หม่อมหลวงเบนศักดิ์ มาลากุล
- หม่อมหลวงป้อม มาลากุล
- หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ผู้ก่อตั้ง
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สมรส
กับท่านผู้หญิงดุขฎิ มาลากุล ณ อยุธยา

- หม่อมหลวงเปี่ยมสิน มาลากุล
- หม่อมหลวงปานตา มาลากุล สมรส
กับนายเมืองเรือง วสันตสิงห์ สมรสกับคุณเจียร
ลักษณะบุตร มีธิดาคือ
- หม่อมหลวงนกน้อย มาลากุล สมรส
กับคุณเลื่อน ศิวานนท์ มีบุตรคือ
- หม่อมหลวงประวดี มาลากุล

ผลงานด้านการศึกษา

เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี จัดทำ
หลักสูตรโรงเรียนเบญจมบพิตร (โรงเรียน
มัธยมวัดเบญจมบพิตรในปัจจุบัน) ตามพระ-
ราชดำริพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว ซึ่งพระองค์ทรงกำหนดหลักสูตร
แนวการสอนของโรงเรียนนี้ด้วยพระองค์เอง

เพลงสรรเสริญพระบารมี

แต่เดิม การร้องเพลง “สรรเสริญพระบารมี” มีการแยกเนื้อร้องที่ใช้สำหรับทหารเรือหรือพลเรือนร้อง นอกจากนี้ยังมีการแบ่งแยกเนื้อร้องบางวรรคบางตอน สำหรับชายและหญิงร้องต่างกัน ทำให้เกิดความลึกลับ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๕ พระยาวิสุทธสุริยศักดิ์ได้ออกคำสั่ง กำหนดให้เพลงสรรเสริญพระบารมีมีเพียงเนื้อร้องเดียวกันหมด

เพลงสามัคคีชุมนุม

พระยาวิสุทธสุริยศักดิ์ เป็นผู้ประพันธ์คำร้องภาษาไทยของเพลง “สามัคคีชุมนุม” โดยใช้ทำนองเพลง ออลด์แลงไซน์ (Auld Lang Syne)

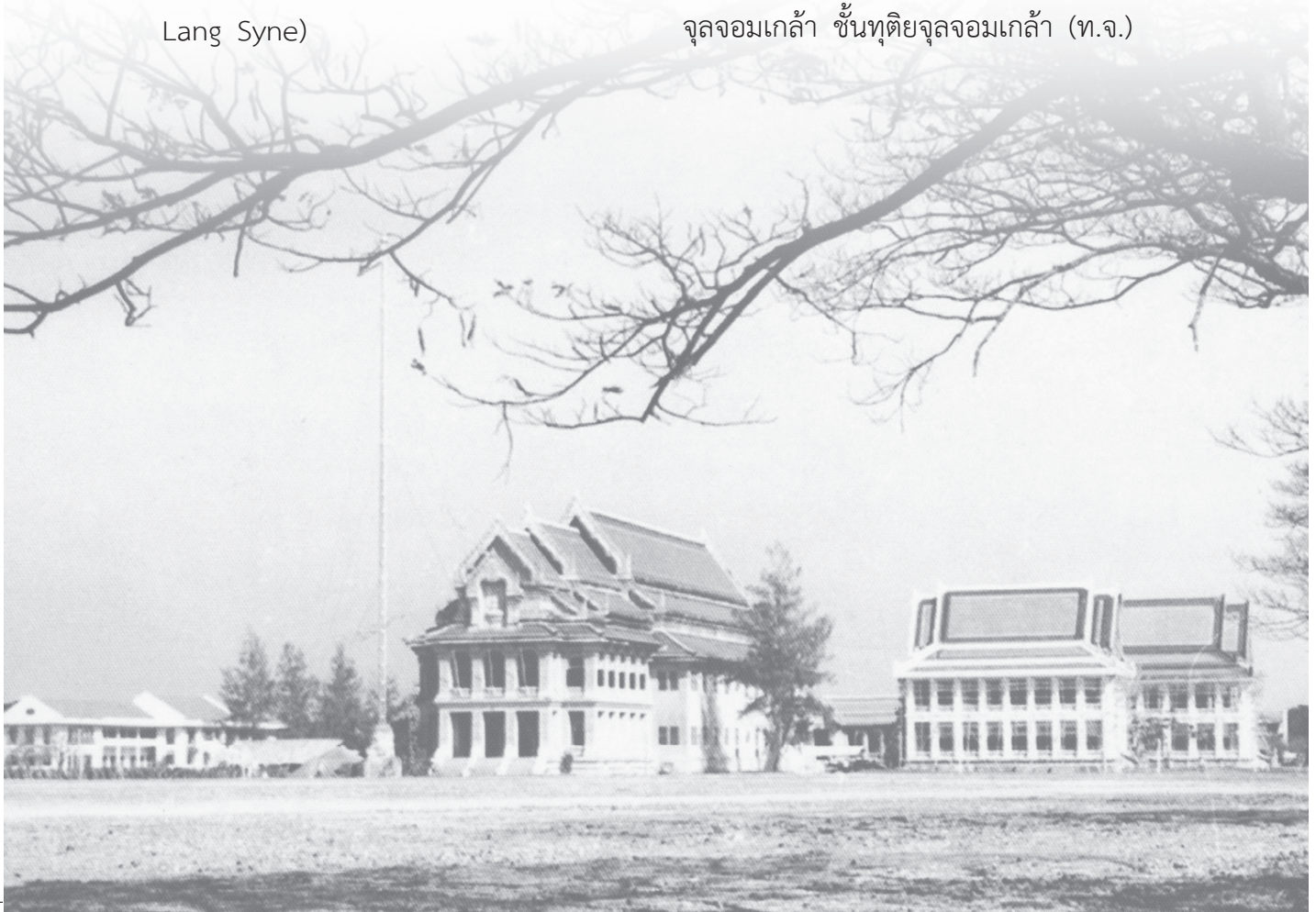
ท่านได้รับการยกย่องว่า สามารถใส่เนื้อร้องภาษาไทยเข้าไปให้สอดคล้องกับทำนองเดิมได้อย่างเหมาะสมเจาะ สามารถร้องเนื้อภาษาไทยไปพร้อมๆ กับเนื้อภาษาเดิมของเพลงได้อย่างไม่ขัดเขิน เนื้อเพลงมีความหมายลึกซึ้ง ให้ความรู้สึกถึงความสามัคคีเป็นอันดีต่อหมู่คณะ

สมบัติผู้ดี

พระยาวิสุทธสุริยศักดิ์ ได้แต่งหนังสือไว้หลายเล่ม เล่มหนึ่งที่มีชื่อเสียงคือ สมบัติผู้ดี ซึ่งกล่าวถึงหลักปฏิบัติ ๑๐ ประการของผู้ที่มีกาย วาจา ใจ อันสุจริต ท่านได้เรียบเรียงไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- พ.ศ. ๒๔๕๑ - เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้า ชั้นทุติยจุลจอมเกล้า (ท.จ.)

๒ สมบัติผู้ดี

ประพันธ์โดย

เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี

(ม.ร.ว. เปีย มาลากุล พ.ศ. ๒๔๑๐-๒๔๕๙)

วิธีการแยกคายในการอบรมเด็กให้เป็น
สุภาพชนมาแต่เยาว์วัย กับความหมายและ
วิธีการที่ชัดเจนของคำว่า **ผู้ดี** หรือพลเมืองดี
ของประเทศ โดยกฎ ๑๐ ข้อ

ท่านกล่าวว่า ผู้ดี หมายถึง ผู้ที่มีกิริยาดี
จะเกิดในวงศ์สกุลใด ยากดีมีเงินไม่สำคัญ เพราะ
ผู้ดีชนิดนี้ย่อมเป็นบุคคลที่สังคมทุกชั้นทุกชาติ
ทุกประเทศ ทูกระบอบการปกครองต้องการ
อยู่ทุกยุคทุกสมัย

จุดเด่นของสมบัติผู้ดี คือ การใช้ภาษาที่
เตือนตน หรือภาษาของจิตสำนึก การบ่มเพาะ
นิสัย การท่องจำเพื่อให้เห็นภาพประกอบ มี
ความกระชับในเนื้อหา และความละเอียด
ในการเลือกสรรถ้อยคำที่เหมาะสม รื่นหู
จึงเป็นการสอนตนเองอย่างคนฉลาดและ
อารมณดี

สมบัติผู้ดีครอบคลุมกิจกรรมอื่นๆ อัน
สะท้อนนิสัยที่คนส่วนมากมักพลอเลอ ยกเว้น
ผู้ที่มีสมบัติผู้ดี หรือผู้ที่ฝึกฝนตนมาแล้ว
อย่างดี เท่านั้น

ผู้จัดทำได้คัดลอกฉบับที่พิมพ์ครั้งที่ ๑๓
วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่หอสมุดแห่งชาติ
อันใกล้เคียงกับเวลาที่คุณปู่ให้ลูกๆ ท่องจำ
จึงขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หอจดหมายเหตุ มา
ณ ที่นี้

ภาคที่หนึ่ง

ผู้ดีย่อมรักษาความเรียบร้อย

กายจรรยา คือ

๑. ย่อมไม่ใช้กิริยาอันขำกรายบุคคล
๒. ไม่อาจเอื้อมในที่ต่ำสูง
๓. ย่อมไม่ล่วงเกินถูกต้องผู้อื่นซึ่งไม่ใช่ “หยอก
กันฐานเพื่อน”
๔. ย่อมไม่เสียดสีกระทบกระทั่งกายบุคคล
๕. ย่อมไม่ลุกนั่งเดินเหินพรวดพราดโดนผู้คน
หรือสิ่งของแตกเสีย
๖. ย่อมไม่ส่งของให้ผู้อื่น ด้วยกิริยาอันเสือกไส
ผลักโยน
๗. ย่อมไม่ผ่านหน้าหรือบังตาผู้อื่น เมื่อเขาดู
สิ่งใดอยู่ เว้นแต่เป็นที่เฉพาะไป
๘. ย่อมไม่เอิกอึ้งเมื่อเวลาผู้อื่นทำกิจ
๙. ย่อมไม่อื้ออึ้งในเวลาประชุมสดับตรับฟัง

๑๐. ย่อมไม่แสดงกิริยาตึงตัง หรือพูดจาอีกทีก
ในบ้านแขก

วชิจรียา คือ

๑. ย่อมไม่สอดสวนวาทาหรือแย่งชิงพูด
๒. ย่อมไม่พูดด้วยเสียงอันดังเหลือเกิน
๓. ย่อมไม่ใช้เสียงตวาดหรือพูดจากระโชก
กระชาก
๔. ย่อมไม่ใช้วาจาหักหาญดิงด้น
๕. ย่อมไม่ใช้ถ้อยคำอันหยาบคาย

มโนจรียา คือ

๑. ย่อมไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านกำเริบหยิ่งยโส
๒. ย่อมไม่บันดาลโทสะให้เสียกิริยา

ภาคที่สอง

ผู้ที่ย่อมไม่ทำอุจาดลามก

กายจรียา คือ

๑. ย่อมใช้เสื้อผ้าเครื่องแต่งตัวอันสะอาด และ
แต่งโดยเรียบร้อยเสมอ
๒. ย่อมไม่แต่งตัวในที่แจ้ง
๓. ย่อมไม่จิ้ม ควัก ล้วง แคะ แกะ เกา
ร่างกายในที่ประชุมชน
๔. ย่อมไม่กระทำการที่ควรจะทำในที่ลับ ใน
ที่แจ้ง
๕. ย่อมไม่หาวเรือให้ปรากฏในที่ประชุมชน
๖. ย่อมไม่จามด้วยเสียงอันดัง และโดยไม่ป้อง
กำบัง
๗. ย่อมไม่บ้วนซากด้วยเสียงอันดัง หรือให้
เปรอะเปื้อนให้เป็นที่รังเกียจ
๘. ย่อมไม่บริโภคลูกกลน เลอะเทอะ มุมมาม
๙. ย่อมไม่ถูกต้องหรือหียบยื่นสิ่งๆที่ผู้อื่นจะ
บริโภคด้วยมือตน

๑๐. ย่อมไม่ล่วงล้ำข้ามหีบของบริโศคผ่าน
หน้าผู้อื่นซึ่งควรขอโทษและขอให้เขาส่งได้

๑๑. ย่อมไม่ละลาบละลั้งเอาของของผู้อื่นมา
ใช้ในการบริโภค เช่น ถ้วยน้ำและผ้าเช็ดมือ
เป็นต้น

๑๒. ย่อมไม่เอาเครื่องใช้ของตน เช่น ช้อน
ช้อม ไปล้วงตักสิ่งบริโภคซึ่งเป็นของกลาง

๑๓. ย่อมระวังไม่พูดจาตรงหน้าผู้อื่น ให้ใกล้
ชิดเหลือเกิน

วชิจรียา คือ

๑. ย่อมไม่กล่าวถึงสิ่งโสโครกพึงรังเกียจใน
ท่ามกลางประชุมชน
๒. ย่อมไม่กล่าวถึงสิ่งที่ควรปิดบังในท่ามกลาง
ประชุมชน

มโนจรียา คือ

๑. ย่อมพึงใจที่จะรักษาความสะอาด

ภาคที่สาม

ผู้ที่ย่อมมีสัมมาคารวะ

กายจรียา คือ

๑. ย่อมนั่งด้วยกิริยาอันสุภาพ เฉพาะหน้าผู้มี
บรรดาศักดิ์
๒. ย่อมไม่ขึ้นหน้าผ่านผู้ใหญ่
๓. ย่อมไม่หันหลังให้ผู้ใหญ่
๔. ย่อมแหวกที่ หรือให้ที่นั่งอันสมควรแก่
ผู้ใหญ่ หรือผู้หญิง
๕. ย่อมไม่ทัดหรือ คาบบุหรี คาบกล้องและ
สูบให้ควนไประมผู้อื่น
๖. ย่อมเปิดหมวกเมื่อเข้าชายคาบ้านผู้อื่น
๗. ย่อมเปิดหมวกในที่เคารพ เช่น โบสถ์ วิหาร
ไม่ว่าแห่งศาสนาใด

๘. ผู้น้อยยอมเคารพผู้ใหญ่ก่อน
๙. ผู้ชายยอมเคารพผู้หญิงก่อน
๑๐. ผู้ลายอมเป็นผู้เคารพก่อน
๑๑. ผู้เห็นก่อนโดยมากยอมเคารพก่อน
๑๒. แม้ผู้ใดเคารพตนก่อน ย่อมต้องตอบเขาทุกคน ไม่เฉยเสีย.

วจีจริยา คือ

๑. ย่อมไม่พูดจา ล้อเลียน หลอกลวงผู้ใหญ่
๒. ย่อมไม่กล่าวร้ายถึงญาติมิตรที่นับถือ ของผู้ฟังแก่ผู้ฟัง
๓. ย่อมไม่กล่าววาจาอันตีเตียนสิ่งที่เคารพ หรือที่เคารพของผู้อื่นแก่ตัวเขา
๔. เมื่อจะขอทำล่วงเกินแก่ผู้ใดย่อมต้องขออนุญาตก่อน
๕. เมื่อตนทำพาลล่วงเกินแก่บุคคลผู้ใด ควรออกวาจาขอโทษเสมอ
๖. เมื่อผู้ใดแสดงคุณต่อตนอย่างไร ควรออกวาจาขอบคุณเขาเสมอ

มโนจริยา คือ

๑. ย่อมเคารพยำเกรง บิดา มารดาและอาจารย์
๒. ย่อมนับถือนอบน้อมต่อผู้ใหญ่
๓. ย่อมมีความอ่อนหวานแก่ผู้น้อย

ภาคที่สี่

ผู้ดียอมมีกิริยาเป็นที่รัก

กายจริยา คือ

๑. ย่อมไม่ฝ่าฝืนเวลานิยม คือไม่ไปใช้กิริยาอื่นเมื่อเขานั่งกับพื้น และไม่ไปใช้กิริยานั่งกับพื้นเมื่อเขายืนเดินกัน
๒. ย่อมไม่ไปนั่งนานเกินสมควรในบ้านของผู้อื่น
๓. ย่อมไม่ทำกิริยารื่นเริงเมื่อเขามีทุกข์

๔. ย่อมไม่ทำกิริยาเศร้าโศกเหี่ยวแห้ง ในที่ประชุมรื่นเริง
๕. เมื่อไปสู่ที่ประชุมการรื่นเริง ย่อมช่วยสนุกขึ้นบานให้สมเรื่อง
๖. เมื่อเป็นเพื่อนเที่ยว ย่อมต้องกลมเกลียวและร่วมลำบากร่วมสนุก
๗. เมื่อตนเป็นเจ้าของบ้าน ย่อมต้องต้อนรับแขกและเชื้อเชิญแขก ไม่เพิกเฉย
๘. ย่อมไม่ทำกิริยาบ่นปึงต่อแขก
๙. ย่อมไม่ทำแขกคอยนานเมื่อเขามาหา
๑๐. ย่อมไม่จ้องดูนาฬิกาในขณะที่แขกยังนั่งอยู่
๑๑. ย่อมไม่ใช้กิริยาอันบู้ยี้บู่หรือกระชิบกระชาบกับผู้ใด ในเวลาเมื่อตนอยู่ เฉพาะหน้าผู้หนึ่ง
๑๒. ย่อมไม่ใช้กิริยาอันโกรธเคืองหรือดูดันผู้คนบ่าวไพร่ต่อหน้าแขก
๑๓. ย่อมไม่จ้องบุคคลโดยเพ่งพิศเหลือเกิน
๑๔. ย่อมต้องรับส่งแขกเมื่อไปมา ในระยะอันสมควร

วจีจริยา คือ

๑. ย่อมไม่เที่ยวตีเตียนสิ่งของที่เขาดั้งไว้ในบ้านที่ตนไปสู่
๒. ย่อมไม่กล่าวสรรเสริญรูปกายบุคคลแก่ตัวเขาเอง
๓. ย่อมไม่พูดให้เพื่อน เก้อ กระจาก
๔. ย่อมไม่พูดเปรียบเปรยเคาะแคะสตรีกลางที่ประชุม
๕. ย่อมไม่ค่อนแคะ ตี รูปกายบุคคล
๖. ย่อมไม่ทักถึงการร้ายโดยพลุ่งพล่งให้ตกใจ
๗. ย่อมไม่ทักถึงสิ่งอันน่าอาย น่ากระจากโดยเปิดเผย
๘. ย่อมไม่เอาสิ่งที่น่าจะอาย จะกระจาก มาเล่าให้แขกฟัง

๙. ย่อมไม่เอาเรื่องที่ฟังซอมนั้นมากล่าวให้อับอายหรือเจ็บใจ

๑๐. ย่อมไม่กล่าวถึง การอับปมงคลในเวลามงคล

มโนจริยา คือ

๑. ย่อมรู้จักเกรงใจคน

ภาคที่ห้า

ผู้ดีย่อมเป็นผู้มีสง่า

กายจริยา คือ

๑. ย่อมมีกิริยาอันผึ่งผาย งามอาชา
๒. จะยืนจะนั่งต้องอยู่ในลำดับอันสมควร ไม่เป็นผู้แอบหลังคน หรือหลีกเข้ามุ่ม
๓. ย่อมไม่เป็นผู้สะทก สะท้าน งบเงิน หยุดๆ ยั้งๆ

วจีจริยา คือ

๑. ย่อมพูดจาละฉาน ชัดถ้อยคำ ไม่อุบอปป อ้อมอ้อม

มโนจริยา คือ

๑. ย่อมมีความรู้จักงาม รู้จักดี
๒. ย่อมมีอัชฌาสัยอันกว้างขวาง เข้าไหนเข้าได้
๓. ย่อมมีอัชฌาสัยเป็นนกงเลง ใครจะพูดจะเล่นอันใด ก็เข้าใจและต่อติด
๔. ย่อมมีความเข้าใจ ว่องไวไหวพริบรู้เท่าถึงการณ์
๕. ย่อมมีใจ อันองอาจกล้าหาญ

ภาคที่หก

ผู้ดีย่อมปฏิบัติการทำงานดี

กายจริยา คือ

๑. ย่อมทำการอยู่ในระเบียบแบบแผน
๒. ย่อมไม่ถ่วงเวลาให้ผู้อื่นคอย

๓. ย่อมไม่ละเลยที่จะตอบจดหมาย

๔. ย่อมไม่ทำการแต่ต่อหน้า

วจีจริยา คือ

๑. พูดสิ่งใดย่อมให้เป็นที่เชื่อถือได้
๒. ย่อมไม่รับวาทจาคลองๆ โดยมีได้เห็นว่าการจะเป็นได้หรือไม่

มโนจริยา คือ

๑. ย่อมเป็นผู้รักษาความสัตย์ในเวลา
๒. ย่อมไม่เป็นผู้เกียจคร้าน
๓. ย่อมไม่เข้าใจว่า ผู้ดีทำอะไรด้วยตนไม่ได้
๔. ย่อมไม่เพลิดเพลिन จนละเลยการให้เสีย
๕. ย่อมเป็นผู้รักษาความเป็นระเบียบ
๖. ย่อมเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชาเมื่ออยู่ในหน้าที่
๗. ย่อมมีมานะในการสร้างงานไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก
๘. ย่อมเป็นผู้ทำอะไร ทำจริง
๙. ย่อมไม่เป็นผู้ตั้งตน ในทางที่ผิด
๑๐. ย่อมปรารถนาความดีต่อการทำงานที่กระทำ อยู่เสมอ

ภาคที่เจ็ด

ผู้ดีย่อมเป็นผู้ใจดี

กายจริยา คือ

๑. เมื่อเห็นใครทำผิดพลาดอันน่าเก้อเขิน ย่อมช่วยกลบเกลื่อน หรือทำเป็นไม่เห็น
๒. เมื่อเห็นสิ่งของใครตก หรือจะเสื่อมเสีย ย่อมต้องหยิบยื่นให้ หรือบอกกล่าวให้รู้ตัว
๓. เมื่อเห็นเหตุร้าย หรืออันตรายจะมีแก่ผู้ใด ย่อมต้องรีบช่วย

วจีจริยา คือ

๑. ย่อมไม่เยาะเย้ยถากถางผู้กระทำความผิดพลาด
๒. ย่อมไม่ใช้วาจาอันข่มขี้

มโนจริยา คือ

๑. ย่อมไม่มีใจอันโหดเหี้ยมเกรี้ยวกราดแก่ผู้น้อย
๒. ย่อมเอาใจโอบอ้อมอารีแก่ผู้อื่น
๓. ย่อมเอาใจช่วยคนเคราะห์ร้าย
๔. ย่อมไม่เป็นผู้ขำเติม คนเสียที
๕. ย่อมไม่เป็นผู้อาฆาตจองเวร

ภาคที่แปด
ผู้ดีย่อมไม่เห็นแก่ตัวถ่ายเดียว

กายจริยา คือ

๑. ย่อมไม่พิกหากความสบายก่อนผู้ใหญ่หรือผู้หญิง
๒. ย่อมไม่กระเสือกกระสนแย่งชิงที่นั่งหรือที่คู่อื่นใด
๓. ย่อมไม่เที่ยวแย่งผู้หนึ่งมาจากผู้หนึ่งเมื่อเขาสนทนากัน
๔. เป็นผู้ใหญ่ จะไปมา ลูกนั่ง ย่อมไว้ช่องให้ผู้น้อยมีโอกาสบ้าง
๕. ในการเลี้ยงดูย่อมแผ่เชื้อเชิญแก่คนข้างเคียงก่อนตน
๖. ในที่บริโภคย่อมหยิบ ยก ยืน ส่ง สิ่งของแก่ผู้อื่นต่อๆ ไป ไม่มุ่งแต่กระทำกิจส่วนตน
๗. ย่อมไม่รวบสาม ตะกลามสี่ กวาดฉวยเอาของที่เขที่ตั้งไว้เป็นกลางจนเกินส่วนที่ตนจะได้
๘. ย่อมไม่แสดงความไม่เพียงพอ ในสิ่งที่เขาหยิบยกให้
๙. ย่อมไม่นั่งนอนใจให้เขาออกทรัพย์แทนส่วนของตนเสมอ เช่น ในการเลี้ยงดู หรือค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เป็นต้น
๑๐. ย่อมไม่ลืมหินที่จะส่งของ ซึ่งคนอื่นได้สงเคราะห์ให้ตนยืม
๑๑. การให้สิ่งของหรือเลี้ยงดูซึ่งเขาได้กระทำแก่ตน ย่อมต้องตอบแทนเขา

วจีจริยา คือ

๑. ย่อมไม่ขอแยกผู้หนึ่งมาจากผู้ใด เพื่อจะพาไปพูดจาความลับกัน
๒. ย่อมไม่สนทนาแต่เรื่องตนถ่ายเดียวจนคนอื่นไม่มีช่องจะสนทนาเรื่องอื่นได้
๓. ย่อมไม่นำฐานะของตนเข้ากล่าวแทรกในเวลาฐานะอื่นของเขาชุลมุน
๔. ย่อมไม่กล่าววาจาติเตียนของที่เขาหยิบยกให้ ว่าไม่ดี หรือไม่พอ
๕. ย่อมไม่ได้ถามราคาของที่เขาได้หยิบยกให้แก่ตน
๖. ย่อมไม่แสดงราคาของที่จะหยิบยกให้แก่ผู้ใดให้ปรากฏ
๗. ย่อมไม่ใช้วาจาอันโอ้อวดตน และลบหลู่ผู้อื่น

มโนจริยา คือ

๑. ย่อมไม่มีใจมักได้เที่ยวขอของเขาจำไป
๒. ย่อมไม่ตั้งใจปรารถนาของรักเพื่อน
๓. ย่อมไม่พึงใจการหยิบยืมข้าวของทองเงินซึ่งกันและกัน
๔. ย่อมไม่หวังแต่จะพึงพาอาศัยผู้อื่น
๕. ย่อมไม่เป็นผู้เกียจจนทอดเทการงานของตนให้ผู้อื่น
๖. ย่อมรู้จักผู้อื่นที่ได้ทำแล้วแก่ตน
๗. ย่อมไม่มีใจริษยา

ภาคที่เก้า
ผู้ดีย่อมรักษาสุจริตชื่อตรง

กายจริยา คือ

๑. ย่อมไม่ละลาบละลั้งเข้าห้องเรือนแขกก่อนเจ้าของบ้านเขาเชิญ
๒. ย่อมไม่แลลอดสอดสายโดยเพ่งเล็งเข้าไปตามห้องเรือนแขก

๓. ย่อมไม่เที่ยวฉวยโน้มน้าของผู้อื่นจนเหลือเกินราวจะค้นหาสิ่งใด
๔. ย่อมไม่เที่ยวขอหรือหยิบฉวยจุดหมายของผู้อื่นที่เจ้าของไม่มีประสงค์จะให้ดู
๕. ย่อมไม่เที่ยวขอหรือหยิบฉวยสมุดพกหรือสมุดจดรายงานบัญชีของผู้อื่นซึ่งตนไม่มีฐานะเกี่ยวข้องเป็นหน้าที่
๖. ย่อมไม่เที่ยวนั่งโต๊ะเขียนหนังสือของผู้อื่น
๗. ย่อมไม่เที่ยวเปิดดูหนังสือตามโต๊ะเขียนหนังสือของผู้อื่น
๘. ย่อมไม่แทรกเข้าหามุผู้อื่นซึ่งเขาไม่ได้เชื้อเชิญ
๙. ย่อมไม่ลอบแอบฟังคนพูด
๑๐. ย่อมไม่ลอบแอบดูการลับ
๑๑. ถ้าเห็นเขาจะพูดความลับกันย่อมต้องหลบตาหรือลี้ตัว
๑๒. ถ้าจะเข้าห้องเรียนผู้ใดย่อมต้องเคาะประตูก่อนหรือกล่าววาจาให้เขารู้ตัวก่อน

วจีจริยา คือ

๑. ย่อมไม่ซอกแซกไต่ถามธุระส่วนตัวหรือการในบ้านของเขาที่ไม่ได้เกี่ยวข้องแก่ตน
๒. ย่อมไม่เที่ยวถามเขาว่า นั้นเขียนหนังสืออะไร
๓. ย่อมไม่เที่ยวถามถึงผลประโยชน์ที่เขาหาได้เมื่อตนไม่ได้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
๔. ย่อมไม่เอาการในบ้านของผู้ใด มาแสดงในที่แจ้ง
๕. ย่อมไม่เก็บเอาความลับของผู้หนึ่งมาพูดแก่ผู้อื่น
๖. ย่อมไม่กล่าวถึงความชั่วร้าย อันเป็นความลับเฉพาะบุคคลในที่แจ้ง
๗. ย่อมไม่พูดสับปลั๊กกลับกลอกตลปตะแลง
๘. ย่อมไม่ใช้คำสบถติดปาก
๙. ย่อมไม่ใช้ถ้อยคำมุสา

มโนจริยา คือ

๑. ย่อมไม่เป็นคนต่อหน้าอย่างหนึ่งลับหลังอีกอย่างหนึ่ง

๒. ย่อมเป็นผู้รักษาความไว้วางใจของผู้อื่น
๓. ย่อมไม่แสวงประโยชน์ในทางที่ผิดธรรม
๔. ย่อมเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเที่ยงตรง

ภาคที่สิบ

ผู้ดีย่อมไม่ประพฤติชั่ว

กายจริยา คือ

๑. ย่อมไม่เปื้อนพาลเที่ยวเกะกะระรั้ว และกระทำร้ายคน
๒. ย่อมไม่ข่มเหงผู้อื่นกว่า เช่นเด็กหรือผู้หญิง
๓. ย่อมไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเจ็บอาย เพื่อความสนุกยินดีของตน
๔. ย่อมไม่หาผลประโยชน์ด้วยอาการที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
๕. ย่อมไม่เสพสุราจนถึงเมาและติด
๖. ย่อมไม่มั่วสุมกับสิ่งเลวทราม เช่นกัญชา ยาฝิ่น
๗. ย่อมไม่หมกมุ่นกับการพนัน เพื่อจะปรารถนาทรัพย์
๘. ย่อมไม่ถือเอาเป็นของตน ในสิ่งที่เจ้าของไม่ได้อนุญาตให้
๙. ย่อมไม่พึงใจในหญิงที่มีเจ้าของหวงแหน

วจีจริยา คือ

๑. ย่อมไม่เป็นคนพาลพอใจทะเลาะวิวาท
๒. ย่อมไม่พอใจยินดีว่าร้ายกันและกัน
๓. ย่อมไม่พอใจพูดจาส่อเสียดยุยง
๔. ย่อมไม่เป็นผู้สอพลอ ประจบประแจง
๕. ย่อมไม่แข่งชกให้ร้ายผู้ใด

มโนจริยา คือ

๑. ย่อมไม่ปองร้ายผู้อื่น
๒. ย่อมไม่คิดทำร้ายผู้อื่นเพื่อประโยชน์ตน
๓. ย่อมมีความเหนียวรั้งใจตนเอง
๔. ย่อมเป็นผู้มีความละเอียดรอบาป

กวีนิพนธ์ มกราคม

กระแสดนตรี ปัญญา

เกิด

พากันเกิดมา เพื่อมาเกิด

เกิดรูปร่าง ทุกสาย ต้องตายแน่
เมื่อเกิดรัก เกิดชัง เกิดเป็นไป
เมื่อเกิดรู้ ก็เกิดหน่าย คลายกำหนด
จึงไม่เสีย ซาติกำเนิด เกิดเป็นคน
ความเจ็บไว้ ยังให้เบา บรรเทาบ้าง
เพราะมีเกิด จึงแก่กาย มลายไป

สิ่งใดแต่ อยู่คง ให้สงสัย
เกิดกันใหญ่ สุขโศก เกิดโลกตน
ทุกขสัจ เกิดดับ ไม่สับสน
มากันเกิด กันเถิดจน พันเกิดไกล
แต่แก่ร้าง ชราแท้ แก่ไม่ไหว
จงฝึกใจ อย่าเพลินเพลิด ในเกิดเลย ฯ

แก่

ชราวุฒิตี

วัย ง แง้ม (ฝาลอง)

หงิกๆ เงื่องๆ เงอะงะ งุ่มง่าม
งอดแงด งอแง งงววย งมงาย
หงุดหงิด งุ่นง่าน งกเงิ่น งิมงำ
งุดๆ เงยๆ โธ่เอ๊ย ตัวเรา
หงิกๆ หงอๆ งอโก้ งอชิง
ง่อนแง่น โงนงนง เงียบหงอย คอยวัน

หงอนหงอก แง้งาม งวดงด หดหาย
โง่งง งอนง่าย หงิมๆ งิมเงา
หง่าเหวี่ยง โง้งง้ง โงกเงก หงอยเหงา
งุ่มงอม หง่อมเฒ่า งกๆ งันๆ
หงอดๆ หงิงๆ เงิงๆ ไหงงัน
เงี้ยฝาลองลั่น งามๆ หงายเอ๋ย ฯ

เก็บ

จ งานผ่านวัย

จู้จี้ ใจจู้จ้อง	จับจอง	(วัยเจ๋ง)
เจ็บๆ เจียนจำจร	จากเจ้า	(วัยโจ๋)
จ่ายๆ จนเจ็บจ้อง	จับเจ้า	(วัยจ๋อง)
แจกๆ จวนจวบเจ้า	จิ้งแจ้ง จบแจ้ว	(วัยแจ๋ว)

ตาย

มรณธมม์ มตฺ

(สิ่งที่ตายได้ ได้ตายแล้ว)

มี แต่ทุกข์เท่านั้นที่เกิดขึ้น
 มา คึกครื้น ดีใจอะไรหนา
 มี แต่ทุกข์เท่านั้นที่ดับลา
 หมด เวลา จะโสกา หาอะไร ๆ

เปลี่ยนปีที่ไม่เปลี่ยนแปลง

ไม่ใหม่จริง

ชีวิตเราเก่าซ้ำ	ว่าใหม่
ท่องเที่ยวไปแสนไกล	กลับหวน
หนีเบื่อหนีตนโย	วนรอบ ขอบเอย
หยุดเปลืองเรื่องเก่าล้าวน	เบื่อข้าม เขตสมัย ๆ

ประสบการณ์ ล้างพิษตับ ๖ วัน

โดย กุศลนนทภิกขุ

อาตมาได้ไปเข้าคอร์สล้างพิษ ๖ วัน ที่เกาะสมุย โดยคำแนะนำของพระเถระท่านหนึ่ง และการสนับสนุนอย่างยิ่งจากคุณสมชาย อุปฎฐากที่คุ้นเคย เพราะเคยผ่านคอร์สนี้มาแล้วมั่นใจว่าเป็นคอร์สที่จะให้ความเข้าใจเรื่องสุขภาพของตนได้ดี ซึ่งทั้งสองท่านทราบว่าอาตมาเคยผ่าตัดมะเร็งไทรอยด์ จึงห่วงใยและอยากให้หายโรค

เมื่อมาถึงสถานที่ ก็ดูสวยงามมีสภาพเหมือนรีสอร์ต อีกทั้งสตรีเจ้าของสถานที่รักการตกแต่ง ทำให้มีศิลปะวัตถุ และเครื่องประดับตกแต่งมากมาย สำหรับรุ่น ๒๔๒ นี้ จัดช่วงหลังตรุษจีน มีพระเข้าคอร์ส ๒๓ รูป โยมทั่วไป ๒๔ คน ตามปกติแล้วรับได้ถึง ๑๐๐-๑๒๐ คน

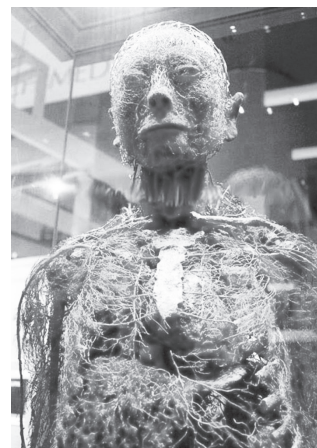
อดอาหาร ล้างลำไส้

คนทั่วไปคงจะน้อยนักที่จะตั้งใจอดอาหารนอกเสียจากภาวะคับขันบางอย่าง เพราะคนทั่วไปไม่มีกิจการหน้าที่ต้องทำ อาหารเป็นสิ่งที่ให้พลังงานต่อร่างกาย ถ้าขาดอาหารก็จะรู้สึกหิว แต่ความจริงอีกด้านหนึ่งก็คือ เราสามารถที่จะงดอาหารเองได้ เพื่อความเบาสบายของร่างกาย หากเราตั้งใจ เต็มใจจะอด เช่น เพื่อการฝึกจิตภาวนา หรืออย่างผู้ที่เข้ามาบวชใหม่ ก็จะต้องงดอาหารเย็น

ถ้าใจยอมรับ และมีสิ่งแวดล้อมช่วย คือไม่มีอาหารให้เราหยิบใส่เข้าปากแล้ว ความหิว ความกระวนกระวายต่างๆ ก็น้อย หรือไม่มีเลย นี่เป็นประสบการณ์ที่ท่านผู้อ่านต้องทดลองเอง สำหรับการล้างพิษ ขั้นตอนแรกที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือการงดอาหาร (Fasting) เพื่อขับของเสียในร่างกายออก เริ่มต้นที่ของเสียในลำไส้ก่อน

สองวันแรกก็เป็นการเตรียมร่างกาย ขับของเสียออกจากลำไส้ให้สะอาด หลังจากนั้นก็ดื่มน้ำมันมะกอก ผสมน้ำมะนาว ๑๕๐+๑๕๐ cc. เพื่อขับพิษที่กระจายอยู่ในร่างกาย สำหรับคนทั่วไปที่ไม่ป่วยมาก ก็สามารถรับการดื่มน้ำมันมะกอกได้ ๔-๗ แก้ว ตลอดเวลา ๕ วัน สำหรับที่นี้ ก็จะให้ดื่มน้ำผลไม้ แยกจาก วันละ ๑ แก้ว เท่านั้น

ระบบหมุนเวียนโลหิตในร่างกาย

ทำความเข้าใจเบื้องต้นว่า การขับพิษต้องเริ่มด้วยการอดอาหาร ทำให้ร่างกายหลัง growth ฮอร์โมน เพื่อให้กลับมาเป็นหนุ่มสาวใหม่ และเพื่อมาดึงพิษจากตับ โดยที่ตับก็ทำหน้าที่ดึงพิษจากกระแสเลือดที่หมุนเวียนหล่อเลี้ยงทั่วร่างกาย นี่ถือว่าเป็นการอธิบายแบบให้เข้าใจง่าย ซึ่งเธอเรียกวิธีการนี้ว่าการใช้ Water Base และ Oil Base เมื่อเข้ามาในคอร์สล้างพิษแล้ว ก็จะได้ศึกษาเนื้อหาที่ละเอียดมากขึ้น

สำหรับผู้ดูแลการอบรมและเป็นเจ้าของสถานที่ด้วย คือ “อาทอป” เธอบอกว่า การล้างพิษที่จัดขึ้นนี้ มีวัตถุประสงค์ ๔ ข้อ คือ

๑. ทำให้คนที่ยังไม่ป่วย รู้วิธีป้องกันไม่ให้อายุ
๒. สำหรับคนป่วย ก็ทำให้ป่วยน้อยลง จนหายป่วยได้
๓. สำหรับคนป่วยหนัก ก็สามารถจากโลกนี้ไปโดยธรรมชาติ ที่บ้าน ไม่ต้องให้โรงพยาบาลปล้น
๔. เป็นการตรวจดูโรคใหม่ที่คุณไม่รู้

สำหรับผู้ที่ไม่ได้ป่วย ต้องการตรวจสอบสุขภาพของตน ต้องผ่านการล้างพิษในสูตรของเธอครบ ๔ ครั้ง ก็จะสามารถดูแลสุขภาพตนเองได้ ส่วนผู้ที่ป่วยมาเพื่อบำบัดรักษา ก็ต้องเข้าคอร์สอย่างน้อย ๖ ครั้ง จึงจะสามารถดูแลสุขภาพตนเองได้ ทั้งนี้ จะทราบได้เมื่อเริ่มขั้นตอนการล้างพิษจนครบ ๖ วัน

ในแต่ละวันของการอบรม จะมีการฟังบรรยาย และดูลักษณะต่างๆ ของถังจาก

ผู้ที่มาเข้ารับการรักษารุ่นก่อนๆ ที่อนุญาตให้ใช้ภาพ หรืออ้างอิงได้ ด้วยความตั้งใจ เพื่อเป็นวิทยาทานแก่ผู้เข้าอบรม

โยมกอบบอกว่า ครูของเธอ นั้น มี ๗ ท่าน ท่านแรกก็คือ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์เป็นบรมครู ผู้มีมหากรุณาคุณยิ่งใหญ่ ความรู้นี้ก็เกิดขึ้นครั้งแรกในพระไตรปิฎก ท่านที่สองคือ พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ โดยเฉพาะพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ องค์ปัจจุบัน

ท่านที่สาม พระโพธิรักษ์ ผู้ตั้งสำนักสันติโคก ทำให้เกิดโครงการนี้ขึ้นครั้งแรก ท่านที่สี่ คุณจำลอง ศรีเมือง ผู้ตั้งโรงเรียนผู้นำ ท่านที่ห้า คุณแก่นฟ้า แสนเมือง ผู้คิดสูตรปรุงยา ลิดทอกซ์ (Lidtox) เป็นอาหารและวิตามินที่ช่วยซึมซาบ ลากของสกปรกในลำไส้ออกมา และครูท่านที่หก คุณขวัญดิน สิงห์คำ ผู้นำความรู้ของครูแก่นฟ้ามาเผยแพร่ และจัดคอร์สขึ้นครั้งแรก และครูท่านที่เจ็ดก็คือ ทุกท่านที่มาล้างพิษในคอร์สนี้ เพราะทุกคนเป็นเจ้าของถัง ที่ให้เธอพิสูจน์ว่า คุณป่วยเป็นอะไร แล้วเอาผลจากการดูถังมาวิเคราะห์โรค ให้เป็นประโยชน์แก่คนรุ่นต่อไปด้วย

ส่วนธรรมชาติที่มีพฤติกรรมกรรมการดื่มการกินต่างๆ บางครั้ง สิ่งที่ถ่ายออกมายังมีกลิ่นของสุรา หรือกลิ่นนมบูด ให้รู้สัมผัสได้

แม้แต่ท่านผู้ฉันมังสวิรัตเป็นประจำก็ไม่พ้น เพราะเนื้อเทียมที่ฉันนั้น เป็นเนื้อเทียมปลอม ทำให้มีสารเคมี และแบ่งในร่างกายมาก หรือบางทีก็เป็นของที่ใกล้หมดอายุ หรือหมดอายุแล้วนำมาประกอบอาหาร

โยมกอบขอให้ทุกคน สนใจดูถึงของผู้เข้าอบรมทุกคน เพื่อการศึกษา จะได้ทราบว่า การที่เราใช้ชีวิตที่ไม่สมดุล นอนดึก ทานอาหารด้อยคุณภาพ อาหารจานด่วน ในร้านสะดวกซื้อ หรือทานอะไรซ้ำๆ บ่อยๆ จะมีผลลัพธ์ที่ออกมาจากร่างกายเราอย่างไร

ผู้ที่เข้ารับการล้างพิษครั้งนี้ ก็เช่นกับทุกๆ รุ่น ที่มีทั้งพระสงฆ์และฆราวาสมาร่วมกัน (สำหรับพระสงฆ์เราให้การอุปฐากฟรี ไม่มีค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นการบูชาครูคุณครู และให้มีศาสนทายาทที่เป็นกำลังช่วยให้คนในสังคมมีศีลมีธรรมต่อไป) อีกอย่าง ใน ๖ ถึงของแต่ละท่านก็ไม่เหมือนกันด้วย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

โยมกอบบอกว่า เธอมีประสบการณ์ตรวจถึงเป็นแสนถึงแล้ว ในทะเบียนผู้เข้ารับการล้างพิษที่ผ่านมา ๕ ปี ๒ เดือน มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๕,๐๐๐ กว่าคน กลิ่นก็มีความแตกต่างกันมากมาย สำหรับพระผู้เจริญจิตภาวนา สวดมนต์ปฏิบัติธรรมอยู่เสมอ พิษจะออกมาได้ง่าย แล้วก็จะมีกลิ่นเหม็นรุนแรง มีกลิ่นน้อย เพราะมวลน้ำในร่างกายถูกทำให้มีโมเลกุลที่จัดเรียงกันได้ดี พร้อมจะขับพิษจากร่างกายได้ง่าย

อาตมาคิดว่า สิ่งสำคัญก็อยู่ที่การตรวจอุณจิณี่แหละ ยิ่งคำอธิบายของผู้ตรวจ ตรงกับพฤติกรรมกรรมการกินการใช้ชีวิตของผู้คน ก็จะเข้าใจ หรือยอมรับว่า ที่ผ่านมามาตนได้ปฏิบัติตนอย่างนั้นจริง ไม่น่าเชื่อว่า สิ่งที่เราเคยทำมานาน บางทีนานเป็นสิบๆ ปี แม้จะเลิกพฤติกรรมนั้นแล้ว แต่ผลที่ปรากฏออกมาเธอก็สามารถอ่านได้ว่า เราเคยมีพฤติกรรมเช่นนั้น

สำหรับผู้เป็นเจ้าของถึง ก็จะมีรู้สึกสดชื่นใจ ไม่อยากให้ความสกปรก นำเกลียดเหล่านั้น ต้องสะสมอยู่ในร่างกายเราอีก จนทำให้เกิดโรคร้าย หรือการทำงานของอวัยวะในร่างกายที่ผิดปกติไป

เราทั้งหลายคงเคยได้ยินได้ฟัง และอาจจะได้พบคนป่วย คนที่ต้องทุกข์ทรมานด้วยความเจ็บป่วยด้วยโรคที่ไม่ได้เกิดจากเชื้อโรค ซึ่งมีชื่อเรียกว่า โรค NCDs เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง โรคไตเรื้อรัง โรคไขมันในเลือดสูง โรคมะเร็ง โรคทางพันธุกรรม โรคตับแข็ง และโรคสมองเสื่อม (อัลไซเมอร์) เป็นต้น แต่ก็ไม่มีผลให้เราเปลี่ยนพฤติกรรมที่เคยชินเหล่านั้นได้ เพราะเราไม่ประจักษ์ว่ามันอันตรายอย่างไร มันน่ากลัวอย่างไร แต่เมื่อมาเห็นสภาพของอาจารย์ที่ออกมาจากกายเราเอง มีทั้งสี กลิ่น ที่น่าอณาใจ ก็จะทำให้เกิดความสลดสังเวชได้

โรค NCDs* เกิดจากการใช้ชีวิตที่ไม่สมดุล ไม่ถูกสุขอนามัย เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา การรับประทานอาหารจานด่วนเสมอๆ หรืออาหารในร้านสะดวกซื้อ หรือการรับประทานอาหารที่ชอบเป็นประจำซ้ำบ่อยๆ จนสิ่งปนเปื้อน สารพิษ สารเคมีปรุงแต่งอาหารต่างๆ เหล่านั้น เข้าไปสะสมอยู่ในร่างกาย นานเข้าๆ ก็ทำให้เกิดความผิดปกติแก่อวัยวะในร่างกายนั้นๆ แล้วควันทัวไป เมื่อเกิดความเจ็บป่วย ก็ไปหาแพทย์ในโรงพยาบาล เสียค่าการตรวจหาสาเหตุของโรค ค่ายาที่ต้องรับประทานไปตลอด บางคนต้องรับประทานยาไปตลอดชีวิต แล้วก็เป็นการรักษาที่ปลายเหตุ トラบาไตที่ยัง

ไม่ทราบสาเหตุที่แท้ นั่นก็คือ พฤติกรรมการใช้ชีวิตที่ผิดนั่นเอง เหตุของโรคก็ยังคงอยู่ หรือยิ่งทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ตามพิษที่เข้าสู่ร่างกายอยู่เสมอ

ธุรกิจทุกวันนี้ ผู้ผลิตผู้ประกอบการก็ปรุงแต่งสี กลิ่น รส ของอาหารให้ดูน่ารับประทาน แถมช่องทางการหามาบริโภคก็ง่าย มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และกลไกการตลาดมากมายที่มากระตุ้นการเสพบริโภค แต่เราไม่รู้เลยว่า เมื่ออาหารที่รสเลิศ ดูดีเหล่านั้น ผ่านลำคอไปสู่กระเพาะอาหาร ระบบการย่อยและการขับถ่าย สารพิษเหล่านั้นจะกระจายไปสะสมอยู่ในร่างกายที่อวัยวะต่างๆ อย่างไร ฉะนั้น วิธีการนี้จึงทำให้ผู้เข้ามาล้างพิษ เกิดความสลดสังเวช และพร้อมจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้

* กลุ่มโรค NCDs เป็นคำย่อมาจากคำว่า Non-communicable disease แปลเป็นไทยว่า กลุ่มโรคไม่ติดต่อ โดยเป็นโรคที่ไม่สามารถแพร่กระจายโรคจากคนสู่คนได้ โดยทั่วไปอาจเรียกว่า กลุ่มโรคเรื้อรัง ซึ่งหมายถึงโรคที่เกิดต่อเนื่องยาวนาน และมีการดำเนินของโรคเป็นไปอย่างช้าๆ ซึ่งแตกต่างจากโรคติดเชื้อส่วนใหญ่มักมีการดำเนินโรคอย่างรวดเร็ว ซึ่งกลุ่มโรคชนิดนี้ นับเป็นสาเหตุการตายของคนในปัจจุบันมากที่สุด

เมื่อมีโอกาสเหมาะ อาตมาได้สอบถามจากโยมกอบว่า เท่าที่ทราบ จะมีที่นี้ที่เดียวที่ให้ผู้เข้ามาล้างพิษต็มน้ำมันมะกอกถึง ๖-๗ แก้ว ไม่ทราบว่า รู้ได้อย่างไรว่าทำได้ไม่เกิดโทษ

เธอตอบว่า เริ่มต้นก็แค่อยากต็มแก้วที่ ๒ เพราะทำแก้วเดียวมาหลายครั้ง ก็นึกเสียดายวันที่ต้องอดอาหาร ล้างลำไส้ว่า น่าจะต็มต่อได้ ได้ขอคำแนะนำจากครูขวัญดินที่เคยทำมาก่อน ท่านก็แนะนำว่าจะทำได้ไม่นานมีอันตรายอะไร ก็เริ่มทดลองกับตัวเองก่อน ต่อมา ก็เกิดจากคนป่วยที่มาขอรับการล้างพิษเอง เมื่อเห็นผลว่าวิธีการนี้ ช่วยขับพิษในร่างกายได้จริง ก็อยากให้พิษในร่างกายออกมามากขึ้น ก็ยอมสละตนเพื่อทดลองวิธีการนี้ แล้วก็ขยายจำนวนแก้วน้ำมันมะกอกมากขึ้นๆ จนปัจจุบันนี้ มีพระคุณเจ้าที่สมัครใจต็มน้ำมันมะกอกอย่างต่อเนื่องได้ถึง ๗๖ แก้ว โดยไม่มีผลเสียต่อร่างกาย และมีพิษที่ออกมาในแต่ละครั้งแตกต่างกันด้วย แต่ทั้งนี้ มิใช่ว่า จะไม่มีความผิดปกติใดๆ ก็หาไม่ จะต้องมีการเผื่อระวัง และรู้วิธีแก้ไขความผิดปกติต่างๆ พร้อมทั้งมียาและอาหารเสริม ที่มีไข่เค็ม มาปรับธาตุในร่างกาย แก้ปัญหาความผิดปกติบางอย่างที่เกิดขึ้นด้วย

อาตมาเล่าประสบการณ์ที่ต็มน้ำมันมะกอกครั้งแรก เมื่อก่อนมานี้ รู้สึกได้ว่าบริเวณตบทำงานอย่างหนัก แต่แปลกที่มาขับพิษครั้งนี้ อาตมาไม่รู้สึกรุนแรงอย่างนั้น

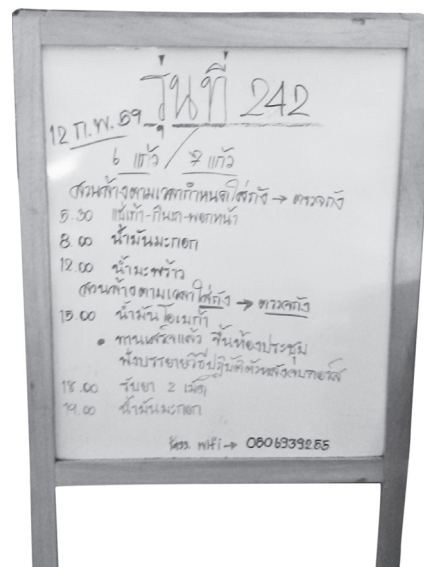
โยมกอบตอบว่า สถานที่นี้มีความพิเศษแต่โบราณก็เป็นที่ทำให้การรักษาแบบแพทย์แผนไทยมาก่อน และเธอเชื่อว่ามีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คอยช่วยเหลือเธอและผู้คนที่มาที่นี่

อาตมาสังเกตว่า ผู้มาล้างพิษ ส่วนมากก็ไม่ได้ตั้งใจมาโดยตรง อาจจะถูกผู้ที่รักและหวังดีชักชวน ช้างจุงพามา เลยถามว่า ความจริงควรมีการเตรียมตัวมาอย่างไรบ้าง

โยมกอบตอบว่า การเตรียมใจยอมรับเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าเตรียมใจมาดี ผลก็จะออกมาดี โดยให้ความร่วมมือ ปฏิบัติตัวตามที่เราขอให้ทำอย่างเคร่งครัด ไม่แอบทานอะไรในระหว่าง หรือเมื่อมีความผิดปกติอย่างไร ก็บอกแจ้งเพื่อจะได้แก้ไขแต่เนิ่นๆ

เธอยังให้ข้อสังเกตอีกว่า แม้ว่าอาหารจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อสุขภาพ แต่อาตมามีความสำคัญยิ่งกว่า สังเกตได้ว่า คนที่โกรธเกลียด เครียดง่าย โลกมาก อาตมณั้แปรปรวนจะส่งผลต่อสุขภาพมากกว่าอาหาร ซึ่งต่างกับนักบวช หรือผู้มีจิตใจดี คิดบวก รักษาศีล เจริญจิตภาวนา แม้จะมีพิษร้ายอยู่ในร่างกายก็สามารถควบคุม หรือทำให้การรุกรานเติบโตเป็นไปได้ช้า

ผู้มารับการล้างพิษแม้ไม่เชื่อก็ไม่เป็นไร แต่อย่าฝืนใจ ปลงใจว่าจะทดลองดู พิสูจน์ดูด้วยตนเองว่า จะได้ผลดีจริงไหม

สุดท้ายอาตมาขอให้เธอฝากคำแนะนำในเรื่องการล้างพิษและการดูแลสุขภาพ เธอบอกว่า ถ้าท่านใดเตรียมใจมาพร้อม ตั้งใจจะมาล้างพิษ โดยเตรียมร่างกายด้วยการงดทานเนื้อสัตว์ใหญ่มาก่อน ๗ วัน ก่อนมา ๓ วัน ถ้าทานแต่น้ำผลไม้แยกกากได้ ก็จะเริ่มการล้างพิษได้เร็ว ถ้างดไม่ได้ ก็ทานผลไม้ปั่นพร้อมกากก็ได้

ส่วนผู้ที่จบจากการล้างพิษแล้ว ก็แนะนำให้ทานอาหารที่ไม่ผ่านการปรุงแต่งมาก งดอาหารประเภทเนื้อสัตว์ ทอด ปิ้ง ย่าง หรืออาหารแปรรูปจนเราไม่อาจจะรู้ส่วนผสม หรือคุณภาพที่ดีได้ แล้วระมัดระวังว่า อาหารในปัจจุบัน มีการปรุงแต่งด้วยสารเคมี และสิ่งปลอมปนต่างๆ มาก อย่าเลือกอาหารเพียงแคร์สที่ถูกปากเท่านั้น เพราะโทษภัยที่แอบแฝงจนเกิดผลเสียต่อสุขภาพ จะยังคงอยู่ในร่างกายของเราไปนานแสนนาน และจะเป็นเหตุของความผิดปกติในอวัยวะต่างๆ จนทำให้สมดุลของชีวิตเสียไป เป็นเหตุให้เกิดโรคร้ายแรง ที่ไม่ได้เกิดจากเชื้อโรค ซึ่งไม่มียาที่จะรักษาให้หายขาดได้ จนเราต้องเป็นทาสของยา และการรักษาแบบปัจจุบัน จนต้องจบชีวิตด้วยความทุกข์ทรมานในที่สุด

สำหรับโยมกอบแล้ว เธอก็เริ่มต้นจากการที่เป็นคนป่วยด้วยโรคมะเร็ง แล้วทดลองไปเข้าคอร์สล้างพิษที่สันตโศก จนเกิดผลดีแล้วขยายผลกับคนใกล้ชิดญาติมิตรพี่น้อง และจากปากต่อปากก็มีผู้มารับการล้างพิษเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตอนแรกเธอไม่คิดว่าจะทำงานมาถึงปัจจุบันนี้ แต่ด้วยยังทำไป ผลลัพธ์ที่ได้ช่วยเหลือคนป่วยได้มากขึ้น แล้วเธอก็พบว่าการล้างพิษมีสัจธรรมที่แฝงอยู่มากมาย พระพุทธองค์ทรงตรัสว่าให้เราดูร่างกายนี้เป็นของสกปรก แต่การพิจารณากายก็ยังไม่เท่ากับการพิจารณาอุณจิตที่ออกมา เพราะได้ประโยชน์ที่สามารถบอกโรค ความผิดปกติในร่างกาย เพื่อป้องกันแก้ไขได้ด้วย แล้วก็นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม ด้วยศีลสมาธิ และปัญญาในที่สุด

ฉะนั้น การล้างพิษของเธอจึงเป็นการเปลี่ยนจิตวิญญาณ และให้ชีวิตใหม่ที่สะอาดสดใส เพื่อให้ชีวิตที่เหลืออยู่ไปสร้างสรรค์คุณความดี บำเพ็ญบุญกุศลให้เข้าถึงชีวิตที่มีคุณค่า มีความสุข และความดีงามยิ่งขึ้นไป

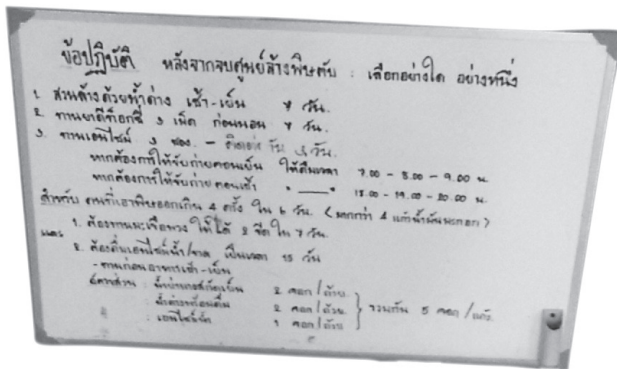
สิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ไม่มีการรับรองทางการแพทย์ หรือทางวิทยาศาสตร์ แต่เธอให้ถือคติว่า

ตนแล เป็นที่พึ่งแห่งตน

ตนแล รู้ได้เฉพาะตน

ผู้อ่านอาจจะอยากรู้ว่า แล้วตัวผู้เขียนรู้สึกอย่างไร ขอตอบว่า รู้สึกว่าสดชื่น กระปรี้กระเปร่า ตัวเบา น้ำหนักลดลง ๒ กก. มีกำลังมากขึ้น หน้าตาสดใส จากคำทักทายของผู้คุ้นเคย

มีโยมท่านหนึ่งผู้มีประสบการณ์ฝากบอก ว่า คนปกติที่ไม่ป่วย การสวนล้างลำไส้ก็ไม่

ควรทำบ่อยเกินไป บ่อยแค่ไหน เช่น ทำทุกวัน หรือวันเว้นวัน อาจเกิดผลเสีย ทำให้นานเข้า ทुरुจจะกลั่นไม่อยู่ หรือขับถ่ายตามปกติไม่ได้ และอาจสูญเสียจุลินทรีย์ชนิดดีในลำไส้ไปมาก ถ้างดเนื้อสัตว์ได้ ทานผักผลไม้ที่มีกากใย ถ่ายทุกวันเป็นประจำสม่ำเสมอ การสวนล้างลำไส้สองสัปดาห์ครั้ง หรือเดือนละครั้งก็พอ ยกเว้นแต่คนป่วยเป็นมะเร็ง หรือโรคร้ายอื่นๆ สามารถทำทุกวันได้ ซึ่งช่วยขับพิษในร่างกายได้ดีระดับหนึ่ง ทั้งนี้ควรใส่ใจกับการดูแลทำความสะอาดอุปกรณ์ และสถานที่คือห้องน้ำ และสังเกตความผิดปกติอยู่เสมอ

ปัจจุบันมีแพทย์และผู้ทำงานด้านสาธารณสุข มาทดลองล้างพิษกับเธอ จนได้ผลดี ได้มาช่วยเก็บสถิติ ทำงานวิจัย แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เพื่อให้การล้างพิษนี้ ได้รับการยอมรับมากขึ้น จะได้เป็นทางเลือกของผู้มีปัญหาสุขภาพ ที่การแพทย์แผนปัจจุบันไม่มียารักษา หรือหมดทางเยียวยา แล้วเธอก็ตั้งใจว่า จะสร้างโรงพยาบาลขึ้น โดยมีกำลังใจสำคัญคือลูกสาวที่เรียนจบแพทย์แผนปัจจุบันมาช่วย เพื่อให้ศาสตร์การล้างพิษนี้ เป็นนวัตกรรมใหม่ทางสาธารณสุข และมีผลยั่งยืน เพื่อประโยชน์แก่คนไทย และชาวโลกสืบต่อไป

เส้นทางที่ ๑ ทางด่วนศรีรัช (ชั้นที่ ๒) >> วัดจากแดง

ทางด่วนชั้นที่ ๒ >> สะพานพระราม ๙ >> ถ.สุขสวัสดิ์ เลี้ยวซ้ายตรงป้ายพระราม ๓ แล้วชิดซ้ายเข้าทางขนาน เลี้ยวซ้ายเข้า ถ.พระราชวริยาภรณ์ พบซุ้มประตูวัดไทยชนัดตพลเสพย์ เลี้ยวขวาไปตามเส้นทางตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ผ่านวัดทรงธรรม เลี้ยวซ้ายเข้า ถ.เพชรหึงษ์ >> ซอยเพชรหึงษ์ ๑๐ วัดจากแดง

เส้นทางที่ ๒ ศูนย์สิริกิต์ >> วัดจากแดง (ข้ามสะพานภูมิพล)

ข้ามสะพานหน้าศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิต์ และสะพานคลองเตย >> ไปเส้นทางพระราม ๓ ขึ้นสะพานข้ามแยกไป ๑ ครั้ง ลงสะพานแล้วชิดซ้าย เพื่อเลี้ยวขวาขึ้นสะพานภูมิพล >> ถัดเส้นทางไป ถ.สุขสวัสดิ์ >> ถัดเส้นทางไปพระประแดง >> แล้วกลับรถทางขวา เลี้ยวซ้ายเข้า ถ.พระราชวริยาภรณ์ >> วัดจากแดง (ดูคำบรรยายเส้นทางที่ ๑)

เส้นทางที่ ๓ ราษฎร์บูรณะ >> วัดจากแดง

ถ.ราษฎร์บูรณะ >> ถ.พระราชวริยาภรณ์ >> วัดจากแดง (ดูคำบรรยายเส้นทางที่ ๑)

เส้นทางที่ ๔ ปู่เจ้าสมิงพราย >> วัดจากแดง

ถ.ปู่เจ้าสมิงพราย >> สะพานวงแหวนอุตสาหกรรม >> เลี้ยวซ้ายทางไป ถ.สุขสวัสดิ์ แล้วให้กลับรถทางขวา แล้วซ้ายเข้า ถ.พระราชวริยาภรณ์ >> วัดจากแดง (ดูคำบรรยายเส้นทางที่ ๑)